

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. Ketvirtadienis, Rugpjūčio-August 12, 1976 m.

VOL. LXI

Price 1.00

NO. 190

UŽMUŠĖ 300 PUOLANCIŲ MOZAMBIKIEČIU

SULAIKĖ IŠ BRAZILIJOS GRĮŽUSĮ GENEROLĄ SPINOLĄ

Maskvos skerno besilaikanti Portugalijos komunistų partija reikalauja teisti gen. Spinolą už teroristinius veiksmus ir už samokslą nuversti vyriausybę. Ji Portugalijos parlamente įsiančiū į kairę labai nukrypusios Populiar Democratic Union lyderis Acacio Barriros reikalauja gen. Spinolą teisti kaip fašistą ir kaip liaudies priešiną.

Parlamento pirmininkas Vasco da Gama Fernandes debatus bei kalbas gen. Spinolos reikalauja nutraukti, kaip nesiderinančius su Portugalijos konstitucija. Ji palaikė visos kitos partijos.

Sekr. Kisingeris atsiprašo

LE HARAS DE PIENCOURT. — JAV charge d'affaires Paryžiuje kritikavo Prancūzijos atominę jėgą, parduodamą Pakistalui. Iš pareiškimo galima buvo suprasti, kad Amerika spaudžianti Pakistaną nepirkti Prancūzijoje atominę jėgą.

Valstybės sekretorius Kisingeris, atostogaudamas Prancūzijoje, rado reikalo ir tai įsikšti ir atsiųsti Prancūzijos vyriausybę bei jos piliečius.

Susėkė teroristų organizacija

BUENOS AIRES. — Argentinos slaptoji policija susėkė pagrindinio teroristų sąjungos centrą. Jos nariai, kurie nespėjo pabėgti ir išsilaipinti, buvo suminti. Būstinėje rasta daug ginklų ir kitos nusikalstamos medžiagos.

Teroristų sąjunga grobdavo pasiturinčius argentiniečius bei užsienio bendrovių pareigūnus, reikalaujanti didelių sumų išperkamojo mokesčio. Jie tuo būdu uždarbiaudavo, sukaldami kapitalą savo neleistinai veiklai. Jie nevengdavo nužudyti pagrobta.

Kinijoje žemė nerimsta

HONG KONG. — Pirmadienį anksto rytą naujai sudrebinę Kinijos žemę Pekino srityje, bet jokio pranešimo apie nuostolius ar drėbėjimo smarkumą nepateikė. Hong Konge veikianti Royal Observatorija pranešė, kad Pekino srityje registruotas lengvas žemės sudrebėjimas, galėjęs būti tik 5 laipsnio pagal Richterio lentelę.

Lietus

Saulė teka 5:54, leidžiasi 7:56

Kolumbijoje žudomi ūkinkai

BOGOTA. — Kolumbijos policijos pranešimu, kaip rašo El Heraldo de Mexico, rugpjūčio pirmomis dienomis buvo išžudyti penkių mažųjų ūkininkų šeimos — campesinos. Ši "garbinga" darba padarė Kolumbijos pagrindinio komunistų organizacija Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia (FARC), kuri remia Kolumbijos komunistų partiją, palaikanti ryšius su Maskva per Sovietų pasiuntinybę Bogotoje, Kolumbijos sostinėje.

Minėta pagrindinio teroristinės organizacijos FARC veikla žemės ūkio apylinkėse, daugiausiai Kairių jūros pakrastyje, Cimitarra valsčiuje. Taipgi jų veikla pasireiškia ir Kolumbijos teritorijos kitose vietovėse.

Komunistai tokiu būdu teroro padarė ūkininkus, nori juos priversti mesti ūkius ir bėgti į miestus, kuriuose ir taip yra gyventojų susigrūdimas. O apie ūkių ir ūkininkų žemė maizins maisto kiekį krašte, kurio ir taip yra nepatogumai. Aišku, susigrūdusi miestuose gyventojų masė ir dar nepavargusi kels riaušes ir nepasitenkinimą. Toks yra komunistų siekis.

Prancūzija baudžia giljotina

PARYŽIUS. — Prancūzijoje Marselio kalėjimo buvo nukirsta galva, pavartoję giljotiną nusikaltėliui Christian Rancui. Jis yra mirtinai kumštims užmušęs svetimą 8 metų mergaitę.

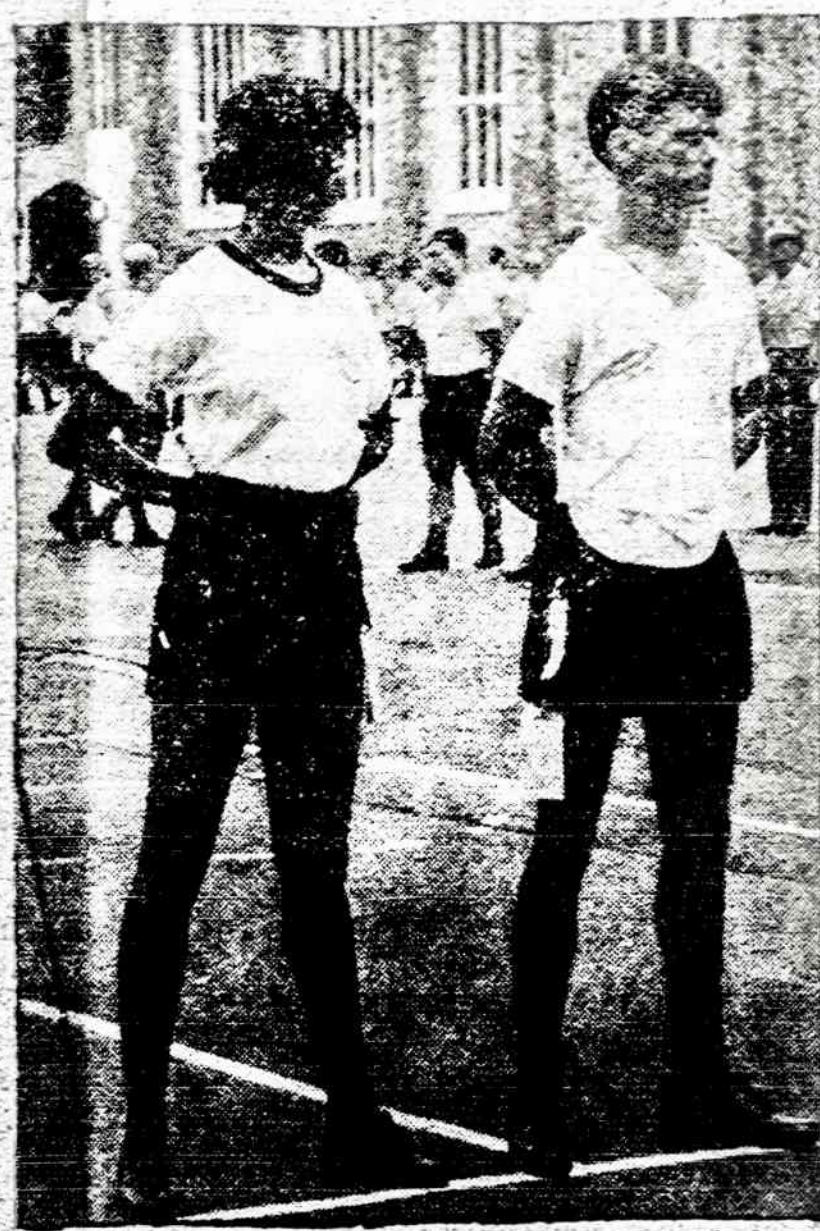
Prancūzijos laikraščiai, prisilaikydami Prancūzijos visuomenės nuomonės, nėra priešinę nusikaltėliams kirsti galvas giljotina, bet jie mano, jog mirties bausmė, kaip tokia, neturi būti vartojama. Laikraščiai mano, kad šiuo klausimu, ar vartoti Prancūzijoje mirties bausmę, reikėtų referendumo keliu atsiųsti visų Prancūzijos gyventojų.

Riaušės Pietų Afrikoje: policija šaudė ir minia

JOHANNESBURG, Pietų Afrika. — Pirmadienį Pietų Afrikos policija mažiausiai tris riaušinkus nušovė ir kelis sužeidė, kai protestuojančių prieš baltųjų valdžią juodųjų sąjūdį pradėjo plisti visoje Pietų Afrikoje.

Sūviai į minia policija iškaldė minia įtūžusių demonstrantų, kurie bandė padėti valdžios pastatus Johannesburgo rytiniame priemiestyje. Naujoms riaušėms nuo praeitos savaitės trečiadienio prasidėjus 12 žmonių užmušta ir mažiausiai 36 kulkomis sužeisti asmenys atgabenti į ligonines.

"Mes nežinome kas gali būti, kurią minutę įvykti", pareiškė vienas policininkas. "Atrodo, kad užtenka vien baltų veidų pamatyti, kai aistra įsideda".

Šiais metais Amerikos karo mokyklon priimta 118 jaunu moterų. Jos žino, kad joms teks praeiti visą pagrindinį karinį apmokymą, kurį tenka praeiti visiems vyrams. Pavėluote matome du šiu metų mokyklos naujokus, gavusius karinių taktikų mokymus drabužius. Kairėje stovi nukirpta ir apdėvta Joan Smith, gimusi ir gyvenusi New Jersey valstijoje, Tenally miestelyje.

Nuskendo ginklus vežes laivas

BEIRUTAS. — Vienas graikų laivas, spėjama, ginklus vežęs Palestinos išlaisvinimo organizacijos bei kairiųjų musulmonų kovotojams, rugpjūčio 9 prago ir nuskendo Tyro uosto vandenyse. Kairieji musulmonai kaltina Izraelį sabotavę, jis, esą, povandeniniais laivais torpedavo ginklus vežantį graikų laivą.

Nuskendęs graikų laivas Tyro uosto jėgose užblokavo uostą. Dabar laivai negali įplaukti ir išplaukti. Tyro uostas buvo vienintelis taškas per kurį palestiniečiai ir musulmonai gaudavo ginklų ir kitų reikmenų, nes Sirijos kariuomenė yra juos atkūrusi nuo Beiruto, Tripolio ir Sidono.

Šis laivo įvykis išjudino beveik visus Libano frontus, kur paliaubų sešelyje pradėjo šnekti patrankos, vietoje taikos delegatų. Taip ir nesitikiama pažangos taikos kryptimi, nors Sirijos ir palestiniečių organizacijos PLO atstovai žada susitikti Sri Lanka vietoje. Greta to, palestiniečių ir krikščionių jėgos nutarė nutraukti 3 dienoms karo veiksmus Beirute tikslu sudaryti galimybę nutraukti elektros laidus sutaisyti.

Kairiųjų radio pranešimu, 45 mylios nuo Beiruto, netoli Tyre, buvo susprogdintas kitas graikų laivas, greičiausiai vežęs ginklus.

AMERIKOS BANKŲ PASKOLOS

WASHINGTONAS. — Amerikos valstybės išdado mano, jog Amerikos bankai 1976 m. užsienio valstybėms bei privatiems asmenims išskolins pinigų kokiais 11 bil. dol. arba 11% daugiau kaip 1975 m.

Pakartas laisvės kovotojas

COLOMBO. — Bangladesh 1971 metų laisvės kovų herojus plk. Abu Taher liepos 18 buvo pakartas. Jį pakartoti nuteisė Bangladesh kariuomenės teismas, apkaltinant ruošimu nuversti vyriausybę Dacchoje, vadovaujamą majoro gen. Zia Rahman.

Pakartasis Taher buvo lyderis Liaudies revoliucionių Armijos, partijos karinio sparno. Jis 1975 m. lapkričio mėnesyje išgelbėjo gen. Rahman iš namų arešto ir padarė jį tikruoju Bangladesh valstybės vadu, numalšindamas sukilimą.

Palestiniečiai bėga

BEIRUTAS. — Šimtai palestiniečių pabėgo iš krikščionių milicijos užimto Tal Zaatar palestiniečių pabėgėlių stovyklos. Pranešama, kad nemažiau 3,000 palestiniečių išbėgo iš stovyklos, pasislėpdami pas musulmonus.

Aršios kovos vyksta Tal Zaatar apylinkėse kalnuose. Ralijo praneša, kad Sirijos prez. Asadas, Arabų sąjungai reikalaujant, pasitvėrė pas Libano prez. Suleiman Franjeh savo karinės policijos viršininką pasitarimo reikalais.

KALTAS TABAKAS

MEXICO CITY. — Meksikoje socialinio draudimo įstaiga išlaiko savo medicinos centrų, ligoninių ir turi savo medicinos personalą.

Dirbantis socialinio draudimo įstaigoje medicinos daktaras pareiškė spaudoje, kad Meksikoje 40% žmonių miršta dėl tabako kaltės. Jie, esą, rūkymai nuvario patys save į kapus prieš laiką.

MANO, KAD KURIAM LAIKUI APRIMS ĮSIVERŽIMAI

Mozambiko artilerija anšaudė Umtail miestą, užmušė 4 Rodezijos karius

SALSBURY, Rodezija. — Oficialus Rodezijos vyriausybės pranešimas sako, kad Rodezijos kariuomenės dalinys, įskaitant ir helikopterius, įsiveržė į Mozambiko teritoriją ir nušovė 300 mozambikiečių, kurie specialistų buvo ruošiami įsiveržimams į Rodezijos žemes ir užpildinėjimams ramių gyventojų.

Turkai žaidžia - graikai pyksta

ANKARA. — Atrodo, kad turkai ieškodami alyvos Egėjaus jūroje, žaidžia su graikais, norėdami laimėti laiko. Turkai delsia ir neskuba atsakyti į antrą graikų protesto notą. Iš kitos gi pusės, tiek turkai, tiek ir graikai yra pilnai pasiruošę karui, kuris gali labai lengvai įsilipti. Juos nuo peštynių prilaiko Amerika ir, gal būt, kitos NATO šalys, kurios, pasak sek. Kisingerio, spaudžia graikus ir turkus nepažeisti "kumščiuotis", bet ginčą išspręsti taikiai būdu.

Graikija tad ir bando ginčą permesti į Jungtinių Tautų saugumo tarybą ir vienkart į Haagos tarptautinį tribunolą. Graikų notoje į Jungtines Tautas sakoma, kad pavojinga padėtis yra susidariusi, grąsanti tarptautinei taikai ir saugumui. O rašte tarptautiniam tribunolui graikai prašo įsakyti turkams sustabdyti žemės alyvos ieškojimus Egėjaus jūroje iki Haagos tribunolas išaiškins ginčą.

Turkijos vyriausybė sako, kad jokio taikiai pavojaus nesimato. Graikija reikalauja tik išpučia. Bet Graikijos ministeris, pirmininkas Constantine Caramanlis žiūri kitomis akimis. Jis susišaukęs Graikijos kariuomenės vadus persvarstė klausimą ir įsakė būti pilnai patiemis pasiruošusiems ir paruošti kariuomenę.

Portugalija į Nato narius

BRISSELIS. — Vakarų Europos gynybos karinė organizacija Nato pripažįsta, kad Portugalija jau tiek yra susitvarkiusi, kad gali būti Nato nariu.

Vakarų Vokietija ir JAV yra pasiryžusios padėti Portugalijai suorganizuoti vieną šarvuotųjų divizijų, kuri bus įjungta į NATO gynybos jėgas. Tuo reikalu jau yra suvažinęję Lisaboną Vakarų Vokietijos ir JAV kariiniai speciai, pritariant ir pagelaujant Portugalijos vyriausybei. Numatyta paremti Portugaliją kariškai ir ekonomiškai.

Portugalų užsienio reikalų ministras Jose Madeiros Ferreira, turėdamas omenyje NATO šalį paramą, pareiškė: "Mūsų gynybos rubežiai prasideda Rytų Vokietijoje". Taipgi jis priminė, kad Portugalija priešinsis ir priešinsis rusiško tipo komunizmui.

Jau nuo 1972 metų gerai ginkluoti mozambikiečiai pereina Rodezijos sieną ir užpildinėja Rodezijos pasienio sargus, pasienį saugojančius centrus, pasienyje gyvenančius ramius ūkininkus, o praeitą antradienį Mozambiko artilerija paleido apie 20 šūvių į Umtail miestelį esantį visai Mozambiko pasienyje. Šoviniai buvo taikomi į miestelyje esančias Rodezijos kareivines. Užpuolikai padarė didokų nuostolių ir užmušė 4 Rodezijos kareivius.

Rodezijos vyriausybė nustatė faktus ir patyrusi užpuolimo šaltinį, leido pasienyje esančiam daliniui kirsti smūgį užpuolikų apmokymo centrui. Gerai ginkluotas Rodezijos smogiamasis dalinys įsiveržė į Mozambiko teritoriją, apsupo pasienyje esančią teroristų apmokymo centrą ir nušovė 300, o gal ir daugiau būsimų teroristų, besiruošiančių įsiveržti į Rodeziją. Rodezijos baudžiamasis dalinys naudojosi lėktuvų žvalgybai ir helikopterius kelioms stipresniems apmokymo centro apkašams išgraužti. Šiapus puolė Rodezijos gerai ginkluoti kariai, kad Mozambiko vyriausybė sustabdytų pasienyje teroristų apmokymą.

Iš sumtų teroristų Rodezijos karo vadovybė sužinojo, kur Mozambiko vyriausybė yra įsteigusi teroristų apmokymo centrus, kokius ginklus duoda teroristams ir parenka pasienio vietą teroristams parvesti į krašto vidų. Iš viso Mozambiko vyriausybė jau yra apmokiusi 1,200 teroristų, kilusių iš pačios Mozambiko ir kitų greta esančių žemių atvykusius teroristus.

Mozambiko teritorijon įsiveržusieji Rodezijos kariai apsupo visas kareivines, ir nušovė visus tose kareivinėse rastus mokinius teroristus. Kliuvo ir mokytojams, iki šio meto lavinusiems teroristams, kaip vartoti ginklą ir padaryti daugiau žalos savo priešams. Jeigu Mozambikas būtų paskelbęs Rodezijai karą ir būtų prisilaikęs karo metodo įstatymų, tai Rodezijos vyriausybė būtų neleidusi karius šitaip elgtis. Bet įsiveržėliai nėra Mozambiko kariai, jie patys nesilaiko karo metodo įstatymų, todėl ir jiems nebuvo taikomi karo įstatymai. Įsiveržėliai, nepaskelbę karo, bus naikinami, kaip paprasti nusikaltėliai. Jie ir ateityje bus naikinami, kaip piratai, jiems nebus taikomi karo metodo nuostatai. Vyriausybė mano, kad trečiadienio pamoka gali priversti ir kitus pamokytus ir dar nepamokamus teroristus pagalvoti, ar verta tokiomis keliais toliau eiti.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Laimėtojai ir pralaimėtojai

Chicago Tribune korespondentas Linney Harris pavyzdžiais aptarė laimėtojų ir pralaimėtojų būdą bei elgesį.

Pralaimėtojas sako: — Niekas nežino, o laimėtojas atsako: — Tu žinai sužinoti. Kai padaroma klaida, tai laimėtojas prisipažįsta, o pralaimėtojas teisinasi, kad tai buvo ne dėl jo kaltės. Pirmasis laimėjimuose giria savo laimę, o antrasis visuomet keikia savo nedalią ir blogą laimę.

Laimėtojas visuomet aiškiai pasako "taip" arba "ne", gi pralaimėtojas svyruoja ir niekuomet aiškiai nepasako savo nusistatymo ar pažado. Laimėtojas nebijo net pralaimėti, o pralaimėtojas kartais slapčia bijo laimėjimo. Todėl laimėtojas skiria daug laiko darbui bei pastangoms, o pralaimėtojas sakosi esąs užimtas atlikti būtinus darbus. Jis drąsiai pasitinka ateinančias problemas, o pralaimėtojas nori jas apeiti ir leidžia joms visą laiką sekoti. Laimėtojas išsipareigoja, pralaimėtojas tik pažada. Pirmasis iš nelaimių pasimoko, antrasis leidžia joms pasikartoti.

Laimėtojas atskiria atvejus, kur reikia kovoti ir kur nusileisti, pralaimėtojas kovoja dėl mažų dalykų, o didžiulius apleidžia. Laimėtojas prisipažįsta, kad nėra toks geras, koks būdavo arba privilegė būti, gi pralaimėtojas guodžiasi, kad jis nėra toks blogas, kaip daugelis kitų. Tik negerai daro, kad savo laimėjimus laukia savo elės arba progos kalbėti.

Laimėtojas pagėdauja, kad juo gerėtusi, nors mėgsta būti mylimu, o pralaimėtojas nori būti populiariu ir kartais to siekia negerais būdais ar priemonėmis. Laimėtojas yra stiprus būti švelni, gi pralaimėtojas elgiasi dėl savo garbės tironiškai. Laimėtojas tengiasi pasiūlyti iš vyresnių ir patyrusių, pralaimėtojas ieško jų šarvuose silpnų vietų ir stengiasi įgelti.

S. Pašlytė

Kas taip pasakė?

— Aš esu nuolatų žeidinėjamas, kad noriu karo. Argi aš esu kvailys? Karas! Jis nieko neišsprendžia. (Atsakymas — bus sekančią savaitę Magaryčiose).

Barzdukas ir margi laiškeliai

Philadelphijos pseudopolitikeriai, neturėdami ką veikti ar nemokėdami dirbti naudingo darbo, rašinėja grasinančius ir pamokslaujančius laiškus. Tokius laiškus gavo taip pat ir Dirva, Amerikos Lietuvių Tautinė S-ga bei Vilties draugija. Juos kaltina už Reg. LB vadovybės patriotinių atsisaukimą skelbimą. Į gincus įsivėlė Frontinių Bendruomenės (FB) garbės pirmininkas St. Barzdukas "Paulio lietuvių" biuletenyje. Jis Dirvos 27 nr. gavo iš Em. C. tarp kitų ir tokį atkirtį:

— Dirva, ALTS-ga ir Vilties d-ja gavė iš JAV LB kr. vadovybės tokį nesilfuoto turinio rašantą, buvo labai nustebinti ir nutarė, jog tai yra jaunuoliškas energijos išsiveržimas, kada atrodė jūra iki kelių, kada jaudinama, jog visos pasaulis priklausio jam, todėl priėjo vieningos nuomonės neregauti, nes LB-nei tas nesudarytų garbės, neatneštų vienybės. Bet, kaip matome, St. B. tą klausimą ir toliau nagrinėja savo biuletenyje, ieško vienybės vandens šaukšte.

Magaryčių stabas yra kiek kitokios nuomonės. Stokojant humoro, tie laiškeliai ir Barzduko raštai šiek tiek užkėmsią šią spragą. Tik negerai daro, kad savo laiškuose ir raštuose jie nori kitus pagązinti. Tam reikau palankia apsilviki išvirkščiais kailiniais.

S. Bukis

Modernių laikų žinios

Europiejinio kultūros centro — New Orleanso gyventojai parodė savo neutralumą. Tik vienas iš daugelio to miesto gyventojų atsiliepė į pagelbos šaukimą ir į "Laikykite vagį" riksmą. Iš panelės Leah Edwards rankų du paaukliai ištraukė rankinuką. Nukentėjusi juos vijosi 7

blokus, šaukdamą pagelbos prašiusius, vietos gyventojus ir vaizbūnus. 7-me bloke tik vienas nežinomas vyras atsiliepė į besivėjančios mergaitės šauksmą, pakisdamas jai koją...

— Ilgai paslaptėje buvo laikoma, kad pereitų metų pabaigoj mirė natūralaus maisto ideologas Euell Gibbons, sulaukęs 64 m. amžiaus — 3 metais anksčiau už nieko neįėjantį vidutinį amerikietį. Jis buvo parašęs knygas apie laukinį sparagą ir kitas žoles. Besirūpindamas kitų sveikata jis gavo skilvy žaizdas.

— Federalinė Prekybos komisija, po ilgų ir nuodugnių tyrimų, padarė labai svarbų nutarimą: leido gaminti violetinės spalvos trikotažinius bikini be privalomos etiketės su nurodymu, kaip reikia plauti. Tą savo nutarimą motyvavo, kad su šia etikete bikini stiliaus kostiumėlis nustos seksualumo, nes ta etiketė yra beveik tokio pat dydžio, kaip visos bikini...

— Mr. Gerald Kitchen iš Cincinnati, Ohio, liūdnei baigėsi naujai pradėtas ginkluoto apilėsimo būtinis. Plešdamas gazono stotį ir norėdamas padaryti savininkui gero plėšimo įspūdį, jis iššovė 3 šūvius į žemę ir vienu šūviu pataikė sau į koją.

Pėsčia greičiau

Taksi vairuotojas su nekančia keileve pakliuvo į didelio judėjimo gatvę. Keleivė nekantravo:

— Argi jūs negalite bent kiek greičiau?

— Žinoma, kad galu, Bet man yra uždrausta palikti mašiną ir eiti pėsčiam...

Škotiskasis charakteris

Vienas čikagiešis nupirko du Illinoiso loterijos bilietus ir išlošė stambia sumą, bet būvo kažkuo nepatenkintas. Jį sutikęs draugas klausė:

— Kodėl taip susiraukęs, lyg žemę pardavęs?

— Negaliu sau dovanoti, kad pirkau du bilietus, — atsakė draugas.

Papuošta raštinė

FB vadų centrinėje raštinėje tarp kitų kabo ir tokie užrašai: "Niekam tikus garbė, įsėjusi iš

nuosavos burnos". Geriau mokytas vešias, ne kaip nepraustas burnis angelas" ir "Burną ausinant — proto neįsigijama". Jie ten tik kabo dėl kitų. (vp)

Ką pasėsi, tą ir paisy...

Tulas "Keleivio" korespondentas bekliaudamas susizavėjo pakely sėjikais, kad jie ten talkon pritraukę ir ne savo srovės sėjikų. Pavyzdžiui duoda tik vieną pavardę, nutylėjęs, ką ten sėja kituose dirvonuose Ralla ir kiti talkininkai, na — ir patys gaspadoriai, jog savięji rečia, kad nusejama pro kraštus. O susizavėjęs korespondentas jau kalba ir apie dėlių. Kiekvienas gaspadorius žino, kad dirses sėsi, dirses paisy. D. Algis

Is čigonės kortų

Po žvaigždžių karūna auksas, vynos ir daina:

— Daug dienų, daug naktų būsi viešpats ir tu — ten, kur auksas žerės, kad gyventum ilgiai, kels kristalo taures, pilstys vyną draugai.

Bet lemtis vėl kita po juodžiausia korta:

— Drengs audra, siaus akla — duš kristalo stiklai... Daug dienų, daug naktų būsi skurdžius ir tu — toks benamis graudus vis klajosi ilgai;

(Is Adomo P. Jaso rinkinio "Būk palaimintas")

— Išsta diena mano žmona dantų skausmais skundėsi... — Ir tu nieko nedarei? — O taip: aš užsikiau ausis vata.

Gimtadienio dovana

— Kad aš žinočiau ką mano švogerui, kuris yra rašytojas, gimimo dienoje padovanoti?

— Visai paprastai, nesukant galvos, padovanoti jam pintinę popierių atmatoms. (vp)

Nedėkingiausias darbas

Jei vandentiekio mechanikas padaro klaidą, tai pateikia sąskaitą už sugaištą laiką ir su-naudotą medžiagą. Advokatas savo klaidas atitaiso sekančiame teisme, o gydytojas savo klaidas palaidoja.

NAUJI POSMAI IR NAUJI ŠUKIAI

Humoristikoje pasizymėjęs poetas A. Baronas viename eilėraštyje rašo:

Tik tas drąsus, kur slėpdamas vardą, kovoja, ir joja, ir kerta jūrišes, ir tas, kuris veikimą visokį suardo "Vienybė težydi" giedot neužmiršęs.

Patikslinimui, čia reikėtų prijungti dar vieną posmą:

Ne tas yra drąsus ir didis, kas su nirsimu į frontą lenda, kas alkūnėmis stumdo kitus ir kelia galvą aukščiau už visus.

O pabaigai reikėtų pridėti naują į benruomenės frontą įkopusių šūkį: "Front — Valio! Front — Valio!" K. Alvis

Katinėlis rašo rašė, o pelytės paštą nešė. Dabar murkso ir laukia atsakymo...

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai tarp laiko ir erdvės

KAZYS KARUZA

Ilgainiui įsitikinome, jog mum taip įsigilinus į me-ną — pritrūks laiko. Kad viską apibėgtume greičiau, samdėmės taksi, nes laikas taip greit bėgo. Su taksi šoferiu turėjome malonų nuotykį. Privaziavę prie rūpimo muziejaus, išlipome iš taksi, sumokėjau šoferiui 1 svarą ir 12 šilingų, dar nuoširdžiai padėkojau ir jau ruošėmės nerti į muziejaus vidų.

Girdžiu šaukiantį balsą: — Mister! mister! mister! Supratau, kad mane šaukia. Sustojome su kunigu Jonu ir žvalgome. Pribėga mūsų šoferis ir įteikia man foto aparatą — kamerą, kurią palikau jo mašinoj ant sėdynės.

Abu su klebonu labai nustebome, nes šiais laikais paliktų brangių dalykų niekas negrąžina. — Palikai ir jau stenkis užmiršti! Užtat už jo sąžiningumą šoferiui įteikia papildomai vieną svarą. Atsiveikinome labai širdingai.

Su kunigu Jonu nuskubėjome į ankščiau pasirinktą muziejų. Tai buvo vaškinių figūrų muziejus. Pasistengėm greit užmiršti visą prarastą foto aparato nuotykį, dėl kurio praradome nemažą laiką. Vaškinių figūrų muziejuje daug ką matėme. Pirmon galvon, kaip gyvus, karalius karalienes įvairių ministerių ir lordų vaškines figūras: bet reikia teisybę pasakyti, Anglijoj prie įžymybių priskiriami ir galvažudžiai, kurie pasizymėjo nužudytų aukų skaičiumi, o tokių žudikų figūros visame savo siaubingame baisume, iki šurpo dailininko atkurtos ir dar su peiliu rankoje. Ypač domėjauš Karaliaus Jurgio (George) figūrą: ji tartum buvo gyva ir tartum kvėpavo. Sentimentas buvo tas, kad kai jis valdė Angliją ar Didž. Britaniją, tuo laiku aš esu gimęs Scotlande.

Vėliau pasukome į pirmąjį pasitaikiusį pakelį muziejų, tur būt nesuklysiu pasakęs, jog tai buvo Gamtos muziejus. Radome akmens amžiaus eksponatų, keramikos dirbinių, o viename skyriuje aptikau įvairių šalių paukščių iškamšas.

Žiūriu, jų tarpe ir Lietuvos paukščiai: pėmpė, juodvarnis, kuosa ir giesmininkai: lakstingala, tas pilkas paukštelis, nepamirštas ir vieversys (vytury). Dar atsimenu kaip ankstų rytą prikeldavo mane iš miego savo gražia giesme, į padanges iškilęs svėkindav' laukuose dirbančius lauko darbininkus, — piemenis, berniūs ir pusbernius, neužmiršdavo pasveikinti ir gaspadorius — šeimininkus ir visus judančius ir gyvus sodybų žmones.

Šis muziejus man buvo įdomus ir begaliniai naudingas; jis buvo apkrautas vertingais eksponatais. Taip labai skubėdami aplėkėme visas mum rūpimas vietas: karalių pilį, bažnyčias, parkus ir tas vietas arba bažnyčias muziejus; žodžiu, kur tikėjomes ką nors naujo ar įdomesnio pamatyti.

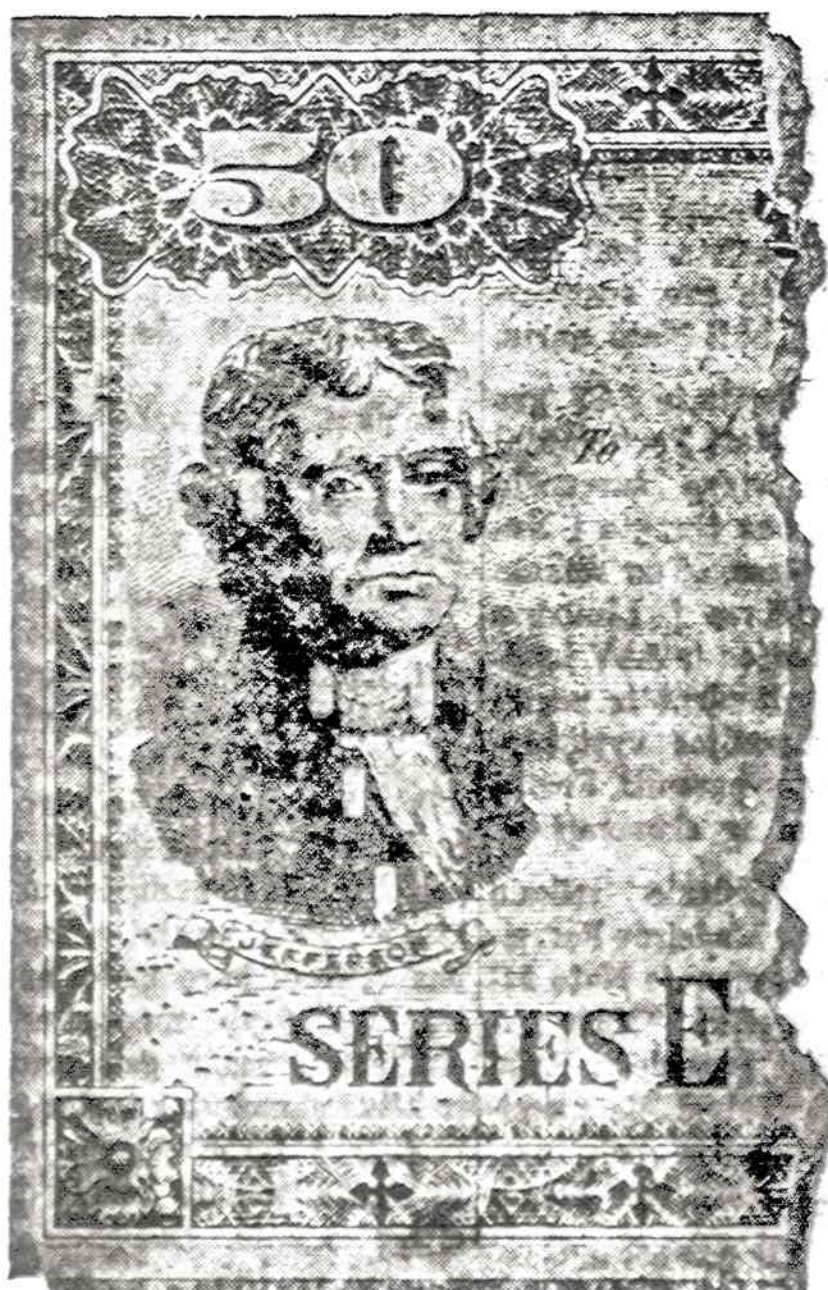
Pagaliau pasijutome taip nusilakstę bei išvargę, kad negalėjome net kojų pavilkti. Kunigas Jonas, nusprendė, kad nuo to paskutiniojo muziejaus vietovės netoli yra italų restoranai: jis yra dviejų gatvių kampe, antrajame aukšte. Šis restoranas Londono lietuviuose turi tikrai gerą vardą, verta ir mum ten nuvykti, kad galėtume gerai pavalgyti. Pagaliau, atsirandame italų resorane. Būdinga, kad tame restorane dominuoja raudoni baldai — raudonas spalva — visas restoranas pasipuošęs raudonomu, raudoni kilmiai, padavėjai rausvai tamsiomis uniformomis — padavėjai vyrai visi senstėlėje, kas man nepatiko.

Restoranai modernumu nepasizymėjo. Šiaip jau pritaikytas vidutinei visuomenenei. Pasirinkome stalą, pripratome prie raudonos spalvos, kažkaip jaukiau pasijutome. Kunigas Jonas rekomendavo jį, sakydamas kad čia atrodo yra gerų virėjų, nes kiek jis čia buvo praėity, visad buvęs valgiais patenkintas. Aš užsisakiau "Steiką", o kun. Jonas žuvies kepsnį. Bevalgydami pajutome didelį apetitą. Pietūs buvo skanūs. Prie pietų davė vyno — visą asuotį raudono vyno. Vynas tikrai skanus. Už pietus sumokėjome 7 svarus suvirš, maždaug tokios kainos kaip Ameriko vidurinės klasės restoranuose. Pasisotinę pasijutome labai sustiprėję. Ir nuotaika pakito. Ėmiau domėtis žmonių apsirengimu, iš viso, jų rasę. Visas miestas skęstmirga tyvuliuojų įvairių žmonių veidais ir jų apsirengimo spalvingumu. Paviršutiniškai žiūrint, jie visi gražiai apsirengę: jaunimas ir senimas: apiplyšusių aš visai nemačiau. Gatvėse matosi daugiau jaunimo, kuris gražiai nuaugęs, lieknas. Man atrodė, jog daugiausia užtvenkusį gatvės žmonių bus anglų tautybės, antroji vietoj — vokiečiai, trečioji — prancūzai, o toliau lengvai atskiriami azijatai toliau afrikiečiai — negrai; kartais atrodydavę, jog negrų daugiau nei baltųjų.

Perdaug rasizmu nesidomėjau, man kažkodėl rūpėjo jų visų apsirengimas, drabužių rūšis ir reikia pasakyti, ten matyti žmonės buvo apsirengę aukštos kokybės drabužiais. Stebėjau, kad mačiau tiek daug juodos rasės žmonių ir jie kaip tik buvo labiausiai išsilaižę daktos.

(Bus daugiau)

Steal me. Burn me.
Throw me away.
I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned. Or lost. Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now if I find you 8% interest when held to maturity of 5 years (4.5% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or dated past. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

KELIONĖ Į PIETŲ ASIGALĮ

Rašo Vladas Rasčiauskas

(Tęsinys)

Įplaukėme į Mageliano sąsiaurį

Kapitonas laivą apsuko ir jau pradėjo judėti į šiaurę, bet laivas plaukė labai lėtai, nes ten ledai trukdė. Laimė, kad ledai vis retėjo, jų buvo mažiau ir jie buvo ne tokie dideli, tai laivui buvo lengviau juos nūstūmėti į šalį. Kapitonas būtų galėjęs kurti lauką dar plaukti Gerlacho ar kitais sąsiauriais, bet ledai jam kliudė. Jis apskaičiavo, kad bus geriausia, jeigu išplauks į atvirą jūrą, kiek toliau nuo krantų, tai bent ledai laivui nekludys.

Mes nei nepasijotome, kai atsiskyrėme nuo Arktikos žemių. Laivas plaukė į rytus ir į šiaurę, kaip jūreiviai pasakojo, tiesiai į liuto nasrus. Jie jau žinojo, kad Mageliano sąsiaurio vandenys niekad nebūna ramūs. Jie dar pavojingęsi naktimis. O mes į juos plaukėme visą naktį. Gal ir gerai. Kai laivą pradėjo supti ir sukliūti, tai mes buvo lovoje. Vietni būvome tikėtai apsiškoję, o kiti net diržais prie lovos prisirišome, kad netęcia pakrypęs laivas miegančio žmogaus iš lovos neišmestų. Anksčiau ir aš šitais niekais netikėjau, bet kai pamatiau vieną Amerikos mokslininką, galva neriantį į sieną, tai aš jau buvau atsargesnis.

Tą naktį laivą supo didelis vėjas ir dar didesnės bangos daužė ir trankė. Niekad anksčiau jo taip nesukinėjo, kaip tą naktį Mageliano vandenys. Kartais jis atsistodavo ant prieš šakio, kad kartais jo uodega smukdavo į vandenį, kartais jis pavirsdavo ant dešinio šono, o kartais jį pasukdavo į kairę. Būvavo dar keistesnių sukinėjimų. Atrodė, kad laivą priešais nardavo į vandenį, o vėliau pasukdavo į kairę. Mes visi stebėjome, kaip jis galėjo tokį blaškymą atlaikyti.

Ar viskas tvarkoje? — užėjęs jūreivis paklausė. Pasirodė, kad jie ėjo į kiekvieną kambarį ir klausinėjo gulintį keleivių. Man — nieko. Aš galėjau atlaikyti. Man nepatiko laivo blaškymasis, bet aš galėjau dar priešintis. Aš žinojau, kad ir tam vandens ir vėjo pasiuti mui ateis galas. Visą laiką negali vėjas taip daužyti, Vėjas, kaip ir stipriausias vyras, sunkų darbą dirbdamas, pavargsta. Vėjas nori iškelti vandenį, bet jis mažai tegali padaryti. Saulė vandenį aukščiau iškelia, negu vėjas.

Aš bangas ir vėją atlaikiau, bet mano kaimynė nepajėgė. Aš jau minėjau, kad prieš porą savaičių ne tikai vienas profesorius, bet ir viena moteris nukrito ir gerokai susižeidė ranką per riešą. Jai uždėjo gipso ir aprašiojo, bet ta ranka nebuvo tokia stipri. Tai buvo Kalifornijos mokslininkė Anita Richardson, tyrinėjanti pingvinus ir gyvenanti San

San Louis Obispo miestelyje. Vos išėjo tikrintojas, ji užgriusė mano pašnekesį, pradėjo mane šaukti. Jai buvo reikalinga pagalba.

Ji žinojo, kad Mageliano sąsiauris pavojingas. Ji taip pat nujautė, kad aš esu geros širdies žmogus. Ji beveik žinojo, kad aš bangų nebijau, ir kad jai padėsiu, jeigu ji pasiskys.

Žinote, p. Rask, aš jau su silaužiau ranką, — pradėjo ji. — Bijau, kad dar kas neatsitiktų.

— O kas čia atsitiks? — jos paklausiau.

— Negali žinoti, — aiškina ji. — Kai laivas pakrypsta, tai bijau, kad neišlektiau iš lovos ir dar ko nesudaužčiau. Aš laikau viena ranka, bet aš greitai pavargstu, viena ranka atsilaukė negaliu. Kita mano ranka nestipri, nieko negaliu suimti.

— Tai kuo aš galėčiau padėti? — jos paklausiau.

— Jeigu aš iškriščiau iš lovos, tai kad pašauktum kapitoną, — ji man sakė.

— Kapitonas neis, — jai atsakiau. — Jis pasiūlytų jūreivį.

— Būtų geriau, kad jam nereiktų čia eiti, — ji man aiškino.

— Ar nori, kad prižiūčiau prie lovos? — paklausiau.

— Ne, būtų geriau, kad šiaip palaikytum, — ji man pasakė.

Nežinojau, kaip aš lovoje gulintį ir baimės apimtą moterį galėčiau laikyti? Bet šiaip taip prisitaikiau. Stipriai ranka jai patiai liečiau laikyti, o aš pačiam sulaužytą riešą, žemiau gipso. Kai laivas kryptavo į dešinę, tai aš prilaikydavau josios ranką, o kai virsdavo į kairę, tai jį laikydavosi. Aš pats, tai koja prisilaikydavau, kad neišvirščiau su pačia Ričardsoniene.

Taip man teko vargti visą Mageliano sąsiaurį. Jai, matyt, patiko, kad vėliau ji man keltis kartus dėkojo už pagalbą, nes "pavojingame Mageliano sąsiauryje niekas kitas jai nebūtų padėjęs".

Kaip mums aiškino specialistai Mageliano sąsiauriu važiuoti visuomet pavojinga ne vien dėl vėjų. Pavojų sudaro dviejų vandenynų susidūrimas. Vienoj pusėje dar Ramusis vandenynas, o kitoje pusėje yra Atlantas. Matyt, kad didysis meisteris, dėjęs vandenynams dugnus, blogą cementą pavartojo, o gal neleido jam susicementuoti. Jeigu jis savo darbą būtų gerai atlikęs ir viską iš anksto gerai išmėrė, kaip tokius darbus padaro mūsų architektai, tai vanduo ramiai iš vieno vandenyno plauktų į ant rąjį be jokios maišaties. Gal jis blogą cementą naudojo, o gal nepatikrino kaip reikia vandenyno grunto, vanduo jam viską išdraskė, o užtat dabar nėra tvarkos ir tais vandenimis pavojinga plaukioti.

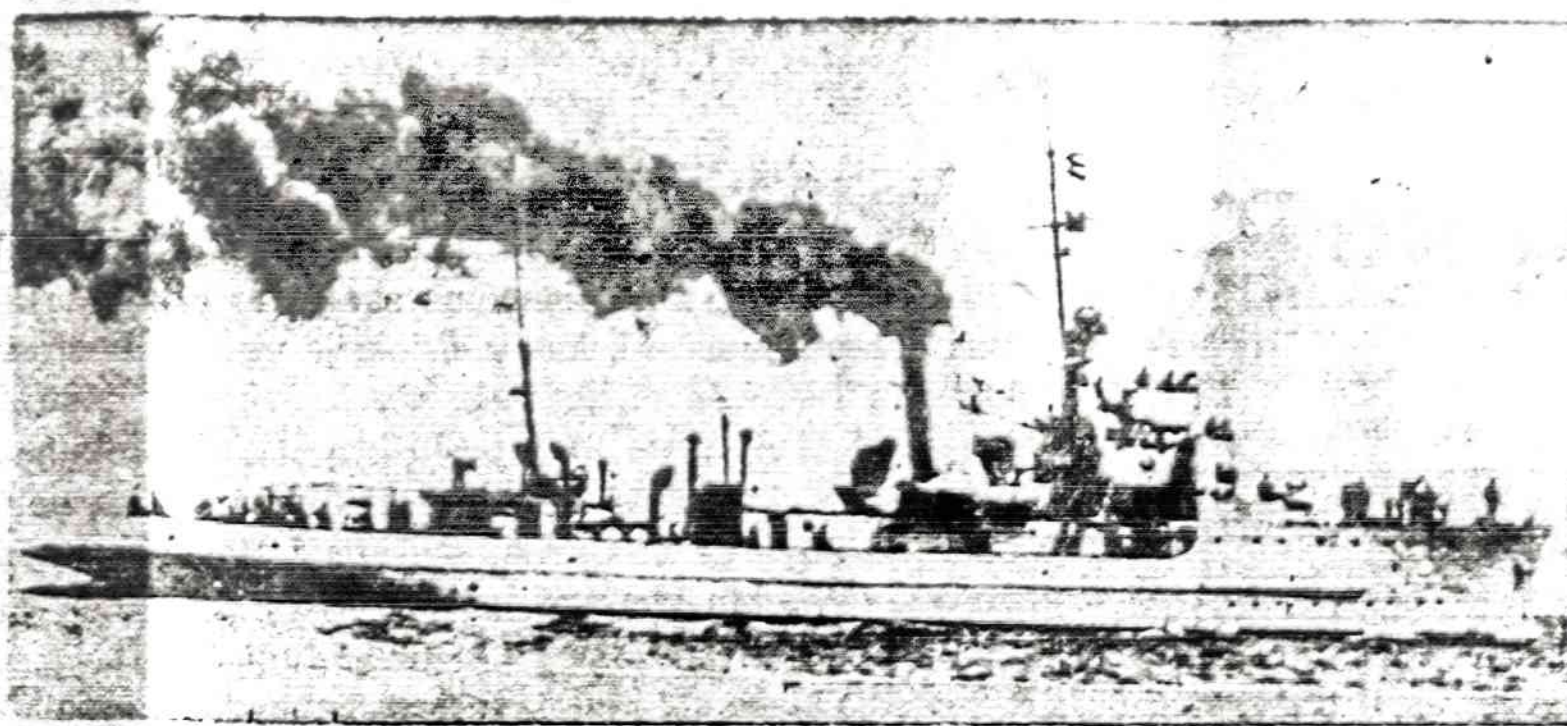
Aš jau pačioje pradžioje minėjau, kad šių vandenynų susiliejimo dugnas netvarkingas. Savo laiku čia verždavosi vulkanai, iškeldavo vandenį į padėbesis, o vėliau lydavo ne tik lietumi, bet asfalto gabalėliais. Be to, sukeldavo nepaprastai dideles bangas. Kartais atrodė, kad jūra dugno neteko. Iš visų pusių, Ramiojojo vandenyno ir Atlanto, vanduo krito gilyn, didžiuoju bedugne. Jeigu plaukikas patektų tokio krantinio vandens srovėn, tai jis gyvas jau neištruktų. Krintantis vanduo prarydavo ir nedidelius laivėlius.

Paprastai vanduo dugne esanti ramus. Jam sunku judėti, jis yra tingus. Dugno vandeniu išjudinti reikia nepaprastai didelės jėgos. Tuo tarpu Mageliano sąsiauryje dugno vanduo kartais smarkiau juda, negu paviršiaus. Vėjas pajudina ir sukelia bangas, bet kai pradeda judėti vandenynų dugno vanduo, tai kiekvienam gyvam sutvėrimui reikia saugotis.

Kai aš buvau mažas, tai Pavežyje parduotinėje keturių lapų pasaulio baisenybių aprašymus. Aš tuos lapus pirkdavau ir skaitydavau. Kai perskaitydavau, tai vėl parduodavau. Atsimenu, kad viename aprašyme labai baisiai pasakojo apie žemės drebėjimą vandenynje. Man tie vaizdai dar ir šiandien tebestovi galvoje. Man tiesiog baisu ir pagaltoti, kai vaizduote mane nuneša į Ugrių žemę, kurioje kartais žemės dugnas iškrinta ir visas vanduo į tą bedugnę skylę verčiasi. Jeigu dugnas būtų tvarkingas, tai tokių neramių vandenų Mageliano sąsiauryje nebūtų.

Argentinos ir Čilės jūreiviai senovėje bijojo taisy vandenimis plaukioti. Britai, airiai, vokiečiai ir norvegai buvo draus jūreiviai, bet ir tie toliau Ušajos neplaukdavo, o jeigu kurie kapitonai drisdavo pasižiūrėti, kas ten toliau darėsi, tai jie negrįždavo ir matytų vaizdų niekam negalėdavo papasakoti.

Kaip senovėje, taip ir vėles-

Nepriklausomos Lietuvos karo aivas "Prezidentas Smetona"

Detroito naujienos

"Dainavos" metinė

Į "Dainavos" metinę šventę rugpjūčio 1 d., kaip ir kas metai dar suvažiuoja publikos. Galima sakyti šventė praėjo su pasisekimu. Buvo atsilankę nemažas skaičius "Dainavos" rėmėjų. Neįmanoma buvo publika suskaičiuoti, bet man atrodė per 500. Anksčiau į metinę šventę suvažiuodavo daug daugiau detroitiečių ir net iš kitų

niais laikais buvo daug drąsių jūreivių, bet visų drąsiausias buvo portugalas Ferdinandas Magelianas. Jis pirmas su vieša savo ekspedicija praplaukė Mageliano sąsiaurio vandenį, todėl jo vardas ir vadinami šie pavojingiausi plotai. Jis žinojo, kad tie vandenys pavojingi, bet nutarė pažiūrėti velniui tiesiai į šnerves, ir laimėjo. Jis laimingai praplaukė, bet nelaimingai savo dienas baigė. Kas tais vandenimis yra plaukęs, tai apie Magelianą yra girdėjęs, nes yra pora vietų, kur jo garbei stovi pastatytos statulos. Bet lietuviai mažai nežino apie šį vandenų admiralą, tai noriu bent kelis žodžius apie žiūrėti, kas ten toliau darėsi, tai jie negrįždavo ir matytų vaizdų niekam negalėdavo papasakoti.

Kaip senovėje, taip ir vėlesniais laikais buvo daug drąsių jūreivių, bet visų drąsiausias buvo portugalas Ferdinandas Magelianas. Jis pirmas su vieša savo ekspedicija praplaukė Mageliano sąsiaurio vandenį, todėl jo vardas ir vadinami šie pavojingiausi plotai. Jis žinojo, kad tie vandenys pavojingi, bet nutarė pažiūrėti velniui tiesiai į šnerves, ir laimėjo. Jis laimingai praplaukė, bet nelaimingai savo dienas baigė. Kas tais vandenimis yra plaukęs, tai apie Magelianą yra girdėjęs, nes yra pora vietų, kur jo garbei stovi pastatytos statulos. Bet lietuviai mažai nežino apie šį vandenų admiralą, tai noriu bent kelis žodžius apie žiūrėti, kas ten toliau darėsi, tai jie negrįždavo ir matytų vaizdų niekam negalėdavo papasakoti.

Metinė šventė ruošiamą tam, kad sukeltų lėšas "Dainavai" išlaikyti. Mes gi žinojome, kad ty išlaikyti turima gana daug, o be to reikia kai ką ir pagerinti. Administracija pasistengė, kad šventė praeitų ko geriausiai. Šeiminkės buvo gerai pasiruošusios, maistas įvairus, buvo visų mėgstamas kugelis, vėdaras, dešros ir kiti skanūs patiekalai. Vyriausia šeiminkė P. Paliulienė. Metinei šventei vadovavo komiteto nariai: Vacysa Lelis, Algirdas Nakas, P. Duoba ir kiti talkininkai bei didelis būrys talkininkių.

St. Butkaus šaulių veikla

Ponų Vasiulių vasarvietėje rugpjūčio 22 d. 12 val. prie "Dainavos" St. Butkaus kuopa ruošia išvyką. Ta proga bus su pažindinta su rašytojo Vytauto Alanto knyga: Romas Kalanta. Išvykoje bus ir kitų pajvairinimų, būtent, laimėjimų paskirstymas. Šaulės sesės paruošė skanaus lietuviško skonio maisto. O šauliai šaltų gėrimų. Detroito ir apylinkių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. St. Butkaus šaulių kuopos valdybą sudaro: V. Tamošiū-

nas, pirmininkas, kun. A. Babonas, kapelionas, vicepirmininkas, kun. V. Mingėla; sekret. P. Zalvys, izd. J. Augaitis ir F. Blauzdys; kanklininkių vadovė D. Petronienė; administratore E. Kutkienė; moterų kuopos vadovė A. Poderienė; spaudos A. Grinius; foto reporteris K. Sragauskas. Revizijos komisija: M. Snapstys, A. Milkus ir J. Mačiulaitis.

nas, pirmininkas, kun. A. Babonas, kapelionas, vicepirmininkas, kun. V. Mingėla; sekret. P. Zalvys, izd. J. Augaitis ir F. Blauzdys; kanklininkių vadovė D. Petronienė; administratore E. Kutkienė; moterų kuopos vadovė A. Poderienė; spaudos A. Grinius; foto reporteris K. Sragauskas. Revizijos komisija: M. Snapstys, A. Milkus ir J. Mačiulaitis.

Pralaimėjo pirmuosius rinkimus

Algis Zaporackas, kuris kandidatavo į respublikonų kongresmanus rugpjūčio 3 d. pirmuose rinkimuose prieš kandidatą John Ison pralaimėjo. A. Zaporacką rėmė visos lietuviškos organizacijos ir aukšti Michigano valstijos pareigūnai.

Mirė visuomenininkas Ksaveras J. Semaška

Senosios kartos K. J. Semaška, gyvenęs Port Huron, Michigane, mirė liepos 20 d., sulaukęs 84 metus amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Rudiškių vienkiemyje, Kražių parapijoje. Amerikoje išgyveno 67 metus. Priklausė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 352 kuopai Detroito, buvo jos pat kuopos pirmininku. Buvo veiklus organizacijoje ir duosnus lietuviškiems reikalingams aukotojas.

Paskutinį laiką paaugojo 200 dol. Wine State Universitetui įruošti lietuvišką kambarį. K. J. Semaška anksčiau gyveno Chicagoje ir Detroito. Velionio

Chicagoje suimta 12 namų padėgėjų

CHICAGO. — kaip Chicagoje buvo apsisėdę atsakingi pareigūnai rodo faktą, kad kelias dienas čia paskalos, jog bus padėgti namai adresu 1859 N. Albany ir kad gatvės gausios vaikėdai to namo ir kelių kitų namų savininkams atvirai grasino, kad jų namai būsią padėgti, bet niekas netikėjo ir dėlto niekam iš anksto nepranešė, kol sekmadienio rytą anksti įsitikino, kad buvo padėgti. Gatvių gausia grasino "atsikėryti" tu namų savininkams, kam esą jie nusiskundė policijai dėl jų automobilų žalojimo.

Sekmadienio rytą N. Albany gatvėje buvo padėgti trys namai: 1859 N. Albany, 1861 N. Albany ir 1857 N. Albany. Žmonių nebuvo, bet trys gaisrininkai buvo ligoninėje aptvarstyti nuo nudėgimo.

Merui Daley įsteigus policijos kovai su padėgiojimais grupė jau 12 gausios narių paauglių, jų tarpe vienas net 20 metų amžiaus, suimti.

Gaisro atvejais skubiai pranešti specialios gaisrų policijos telefonas skelbiamas 922-2323.

Rado plytgalį užmuštą 18 kolonijos gyventoją

Sekmadienio rytą suimtas tušlas asmuo Charles Houston, 25 metų amžiaus, gyvenęs 5636 S. Union ave., kaltinamas plytgalio užmušęs Patriką Rainwater, 50, gyvenusį 1836 S. Halsted St. Jo kūnas rastas už namo 844 W. Adams street. Houston už panašų plytgalio užmušimą buvo kaltinamas prieš keletą metų, bet jo byla vėliau buvo išmesta.

• Pirmieji pašėliai buvo pagaminti 1640 m. iš gryno sidabro. Tik vėliau jų gamybą buvo naudojamas grafitas.

kūnas buvo pašarvotas Kaatz koplyčioje, Yale, Mich. Palaidotas Elmwood kapinėse Yale, Michigane. Liko nuliūdime duklė su šeima ir giminėis bei artimieji. Ksaverai, ilsekis ramybėje! A. Sukauskas

hujlsv it .B

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juožas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelatu J. B. KONČIAUS knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

401 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.L.K. Vytauto brožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietasis viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomių jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas, 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių, 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliai, 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštasis viršelis \$5.00.

Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis, 208 psl., trīsta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., trīsta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su idomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija, 336 psl., kaina \$6.

P. Keelūnas, TARP ŽALSYVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapiai. Kaina \$3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl.

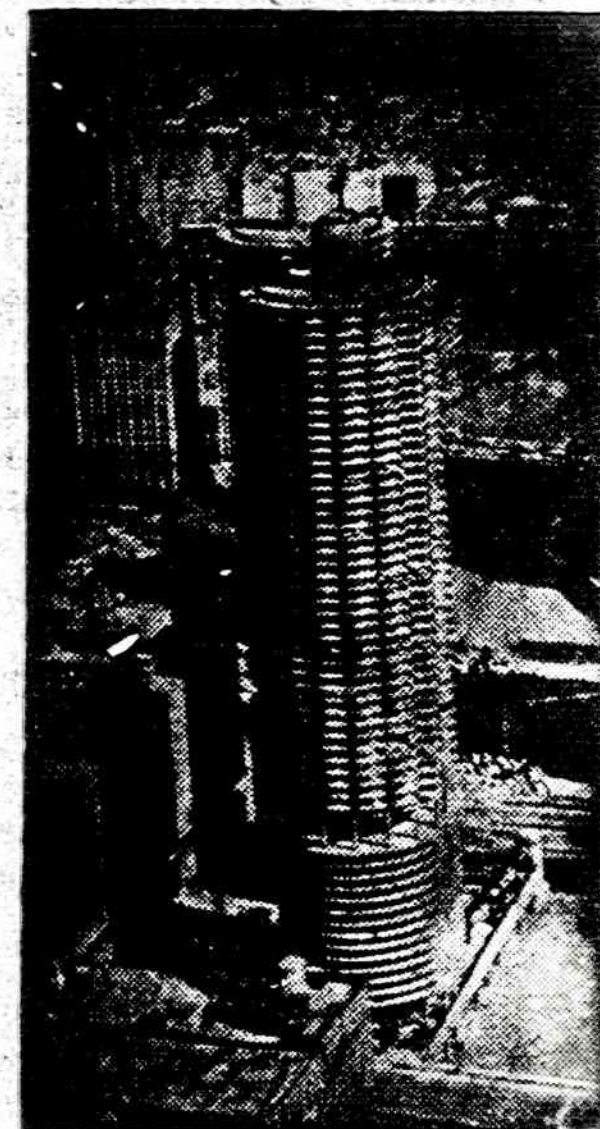
M. Godelis, POVLAS MILERIS. biografinis bruožas 232 puslapiai

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomene ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

TEL. 421-3070

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Užsienio:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Užsienio:	
metams \$31.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$9.50	
vienam mėnesiui \$4.00	
Kitos JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Griebiasi naujos strategijos

Marijonų samdyti redaktoriai, privirę didžiausios košės su Helsinkio aktais ir Amerikos dviejų šimtų metų revoliucijos sukakties ignoravimu, imasi naujos strategijos. Jie patys nedrįsta prisipažinti, kad padarė didelę klaidą, bet jie leidžia kitiems visą reikalą pamažu švelninti. Jie pasinaudojo didelio švelnintojo Dr. Gr. Valančiaus rašiniu "Dėl" "strategijos" po Helsinkio", atspausdintu "Skaitytojų nuomonių" skyrelyje. Iki šio meto jų skaitytojai jokios nuomonės neturėjo, pas juos ir tokio skyriaus nebuvo. Jeigu skaitytojas drįsdavo turėti savo nuomonę bet kuriuo svarbesniu klausimu, tai tos nuomonės jie neskelbdavo. O jeigu kuris atkaklesnis drįsdavo savo nuomonę pakartoti ir net pareikalauti, kad ji būtų tiksliai atspausdinta, tai tokio skaitytojo laiškus mesdavo tiesiai į gurbą, jų net neatplėšdami.

Dr. Valančius yra svarankiškai galvojantis žmogus. Tai retas atvejis aukštus mokslus baigusiu lietuvių tarpe. Dauguma lietuvių, baigusiu aukštus mokslus, pasilieka prie mokykloje įsigytų žinių, papildytų kurioje nors ideologinėje organizacijoje. Dr. Valančius pramoko ir drįso suabejoti kai kuriais trafaretais. Jis net drįsta patikrinti faktus ir bando nustatyti, ar iš tikrųjų taip buvo, kaip iki šio meto buvo skelbiama. Jis yra Draugo skaitytojas, bet ne viskas, kas ten marijonų samdytų žmonių sudedama, jam yra grynas pinigais. Jis, pav., net suabejojo Helsinkio konferencijoje Lietuvos pardavimu. Jis abejojo, kai ta žinia Drauge buvo paskelbta, jis šandien jau tvirtina, kad ji nebuvo parduota. Paskutiniame marijonų lietuviams leidžiamo dienraščio numeryje Dr. Valančius šitaip rašo:

"Helsinkio nieko nenustota, kas turėta. Tam, kas anksčiau atiduota, nieko nepridėta. Lietuvos nepardavė. Ji jau buvo parduota. Parduota 1939 metų Molotovo — Ribbentropo aktu, o vakariečiai tai priėmė tylos aktu kitose konferencijose. (1941 m. Maskvoje, 1943 m. Teherane, 1945 m. Jaltoje ir Potsdame). Tačiau tas tariamas akceptavimas tylėjimu nėra tarptautinės teisės sutartis. Tokiu iš viso nėra ir negali būti joks "tylos sąmokslas". Teisiniu aktu tegali tik įsakmi, ant popieriaus surašyti, pasi-

sirašyti, ratifikuota tarptautinė, bilaterali ir multilateralinė sutartis". (Draugas, 1976 m. rug. 10 4 psl. Be Draugo, Dr. Valančius skaito ir Naujienas. Jis turi drąsos tavirtinti, kad Helsinkyje nieko nenustota ir kad ten Lietuvos niekas nepardavė. Jeigu jis Naujienų ir nebūtų skaitęs, tai jis iš paskelbtų oficialių dokumentų būtų matęs, kad Helsinkyje nei JAV prezidentas, nei popiežiaus atstovas Cassaroli, nei kiti į Helsinkį suvažiusieji valstybių atstovai nei Lietuvos, nei kurios kitos valstybės nepardavė, nes jie negalėjo to padaryti.

Dr. Valančius, išsimaigęs ir bandydamas padidinti kontrastą, tvirtina, kad ji buvo anksčiau parduota. Pirmiausia ją pardavęs Molotovas ir Ribbentropas, o vėliau ją pardavė kitų valstybių valdovai kitose konferencijose. Bet jis tuojau susigriebė. Kontrastas išėjo gražus, tai vietai tinkamas, bet jis netikslus. Kaip jos neturėjo teisės parduoti prezidentas Fordas Helsinkyje, kaip Judo grašių negalėjo skaičiuoti kardinolas Cassaroli, taip jos negalėjo parduoti Čiurčilis, Rooseveltas, Trumanas, Harimanas ar Attlee. Lietuva jiems nepriklausė, jie nebuvo minėti kraštų ir tautų savininkai, todėl jie ir neturėjo teisės parduoti to, kas jiems nepriklausė. Tomis traziacijomis pasinaudojo tikrai Stalinas, paimdamas iš Hitlerio septynis milijonus dolerių už Suvalkų trikampį, bet kiti valdovai nieko negavo. Jie plėšė, ką galėjo. Jie vežė iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų, ką pajėgė į savo vežimus įdėti ir išvežti. Plėšė ne tik Stalinas, plėšia ir lupa Stalino palikuonys. Su tais plėšikais plėšikų ainiais kiekvienas lietuvis veda kovą, kelia plėšikavimus viešumon.

Dr. Valančius žino, kad ne "tylos sąmokslais" parduodamos tautos. Tautų ir valstybių likimas sprendžiamas teisiniais aktais, tinkamai paruoštais ir paskelbtais. Tas aktas privalo būti oficialiai pasirašytas ir patvirtintas. Jeigu tokio paskelbto akto nebuvo, tai tvirtinimas, kad Lietuva buvo parduota yra iš pirmo išlaužtas. Dr. Valančius tvirtina tai, ką Naujienos tvirtino tuojau po Helsinkio konferencijos. Kvikiys tvirtino, kad Lietuva Helsinkyje buvo parduota. Dabar jis keičia "Strategiją". Leidžia Dr. Valančiui pasakyti kad Kvikiio nuomonė buvo netikslė, bet pats prie klaidingo tvirtinimo neprisažįsta.

Bet Dr. Valančius savo rašinyje iškelia dar vieną svarbų Helsinkio akto klausimą. Jis šitaip rašo:

"Nesigilinsime į visapalčius aiškinti kitus Helsinkio "susitarimus". Jie šiandien atrodo nesvarbūs, bet gali pasidaryti labai svarbūs Belgrado konferencijoje 1977 m. Priklausys nuo to, kiek efektingi ir kaip vieninai vakariečiai priims prie sienos (defensyvon — ne ofensyvon pastūmės) tų kitų quasi susitarimų lauzytojus. Čia bus proga ir pabaltiečiams per tas 28 valstybes ar per vieną jų pateikti kaltinamąją medžiagą, per tuos du metus susikaupusią. Tiek tariamai maži dalykai gali apversti ir visą didelį vežimą su visu Helsinkio protokolu." (Ten pat.)

Kai Amerikos Lietuvių Taryba patarė visiems lietuviams rinkti medžiagą apie okupanto pagrindinių žmogaus teisių laužymą, tai marijonų samdiniai tyčiojosi iš ALTO. Šiandien, kad ir Dr. Valančiaus lūpomis, jie priversti pripažinti, kad pabaltiečiams duota gera proga iškelti viešumon sovietų karo jėgų, rusiškos policijos ir atvartų kolonistų daromas skriaudas pavergtai lietuvių tautai.

VISI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Dubėko, kad jis nebandytų priešintis, o ketvirtasis ji daužė ir spardė. Dubėkas visai nutilo. Atrodė, kad jis gali samonės netekti. Tada ji apipylė šaltu vandeniu. Kai jis tiek atsigavo, tai ir vėl pradėjo daužyti. Jis iš tikrųjų neteko samonės. Nieko jis nebesakė, bet jau neregavo į čekistų kertamus smūgius.

Kaip paprastai tokiais atvejais čekistai daro, jie išvilko Dubėką iš tardymo kambario ir pametė ant grindų jam skirtingose vietose pėdų pločio vienuitėje. Dubėkas ilbiai gulėjo be samonės. Jo veidas buvo sudaužytas, du dantys išmūšti, nosies kaulas įlaužtas, šonkauliai taip pat įlaužti. Jam buvo reikalingas gydytojas, bet jis kentė, nieko nesakydamas. Jis laukė tolimesnės tardymo eigos. Dubėkas jau buvo pasiruošęs mirčiai, nes jis pakankamai buvo girdėjęs apie sovietų čekistų tardymus ir jų vartojamus metodus. Rusam nusileisti jis visai nesirengė. Jam atrodė lengviau mirti, negu tapti čekos bendradarbiu.

Pietų Lenkijoje čekistams daužant Dubėką, atėjo prancūzams iš Maskvos būtinai jį pristatyti į sovietų sostinę. Čekos vadovybė žinojo, kad jo vežti į Maskvą niekas negalėjo, nes jis buvo sudaužytas, gulėjo be samonės. Iš Maskvos ėjo įsakymas vienas po kito, kad tikrai greičiau jis būtų įneštas į karo lėktuvą ir atgabentas į Maskvą, bet karo vadovybė neskubėjo to daryti. Jie negalėjo vežti Dubėko maiše. Be to, jie bijojo, kad kas nors jam pakelint neatsitiktų. Jie norėjo pralaukti, kol jis atgaus samonę, atsigriebs, tai tada bus galima galvoti apie išvežimą į Maskvą.

Pirma čekistai Dubėkui šonkaulius laužė, o vėliau davė įvairiausių vaistų ir alkoholi, kad jis atsigautų. Iš Maskvos ateinantieji įsakymai buvo tokie griežti, kad jie įvertė vos kvėpuojantį Dubėką į lėk-

tuva ir išvežė į Maskvą. Įsodino čekistą gydytoją, kad sumuštąjį prižiūrėtų.

Iš Lenkijos Maskvą nebetoli. Lėktuvas tuojau pasiekė karišką Maskvos aerodromą. Kai ten prisistatė užsienio ministerijos pareigūnai ir pamatė Dubėką, tai nusigando. Jis buvo gyvas, bet jį jokį posėdį jo vesti nebuvo galima. Visi jo drabužiai kruvini ir sutrinti. Marškiniai — baisu pažūreiti. Vietoje Kremliaus, čekistai Dubėką nuvežė čekistų krautuve ir pritaikė jam naują svarią eilutę.

DUBĖKAS SUSITINKA SU SVOBODA

Čekoslovakijos prezidentas Svoboda turėjo pasitariti rugpiūčio 23 dieną ir vakare grįžti namo, bet jis nebegrįžo nei 24, nei 25, nei 26 rugpiūčio dieną. Jis praleido tris dienas Kremliaus nedideliame butelyje visai vienas, su nieku nesitardamas ir nesikalbėdamas. Prie jo neprileido net Maskvoje tuo metu buvusių čekų.

Tiktai pirmadienio rytą turėjo įvykti pasitarimas su Kremliaus ponais. Jie susirinko į pasitarimą kambarį, į kurį buvo įvestas ir Aleksandras Dubėkas. Jis į kambarį įžengė ne vienas. Jį už rankos atvedė aukštas sovietų valdžios pareigūnas, civiliai apsirekęs.

Prezidentas Svoboda iš karto savo premjero nebe pažino. Lūpos apraištos bandžais poakiai juodi. Nė melni, bet juodi. Jį įvilkta į svetimą eilutę, dang didesnę, negu jis paprastai dėdavo. Nuo rankovės dar nenušipinėti dirbtinės mūštinės apie eilutę gėrį ir medžiagą. Pažinęs Dubėką, kad ir suvargęs, gen. Svoboda atsikėlė ir tuojau prie jo priejo. Svoboda jį, pagal seną čekų parotę, apsikabinė ir bandė prie krūtinės prispausti, bet Dubėkas prezidentą sulaukė ir nuo

— Prašau nespausi taip smarkiai, nes man dar skauda krūtinę, — čekiškai jis pasakė prezidentui Svobodai.

Prezidentas tiklaid tada suprato, kad Dubėkas buvo smarkiai apdaužytas.

Tuo pačiu metu salė buvo įvestas ir Oldrich Cornik, Čekoslovakijos užsienio reikalų ministras, kuris buvo kartu suimtas su Dubėku, bet kurio rusai čekistai į Lenkiją nevežė ir taip žiauriai nebepardė, kaip jie tardė Dubėką. Svoboda apsidžiaugė ir pasisveikino su juo.

Brežnevas, atidžiai sekęs įausmingas susitikimo scenas, tuojau paprašė, kad visi susėstų ir pradėtų pasitarimus abiejų valstybių reikalais. Prezidentas Svoboda nepasimetė. Jis tuojau nutraukė partijos sekretorių Brežnevą ir paprašė leisti jam nueiti su Dubėku į jo kambarį ir pasikeisti bent kelias minutes, kol pasitarimas dar nepradėtas. Brežnevas nenorėjo leisti jiems pabūti kartu, bet jis privalejo susitikti ir paprašė sargo, kad juos abu nuvestų Svobodės kambarį.

Ką jiedu kalbėjo, šiandien niekas negalėtų pasakyti. Gen. Svoboda jau miręs, o Dubėkas vis dar yra užsikimšęs ir niekam nieko nepasakoja apie savo pasikalbėjimus su sovietų čekistais, karo vadais ir valdžios atstovais. Jis rusus labai gerai pažįsta, kad galėtų jų nebijoti. Juk rusai bet kartą dieną galėtų jį suimti ir vėl iš naujo kankinti, kaip jį kankino Lenkijoje įrengtame čekos tardymo centre.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Everesto kanas

J. ŠARAPNICKAS

ISPŪDŽIAI IŠ SLA 59 SEIMO

(Tęsinys)

Kartą Povilas Dargis išsitarė: "Daugiausiai sugaištu dirbdamas Susivienijimu. Pragyvenimą užsidirbu dirbdamas teis-"

Povilą Dargį už atliktus Susivienijimui naudingus darbus seimo delegatai šiame seime įvertino ir pagerbė, pareikšdami pasitikėjimą ir priimdami raportą be skaitymo.

SLA centro sekretorės G. Meliūnienės raportas buvo priimtas be pilno skaitymo, tik patvirtinant svarbesnius Susivienijimo liečiančius reikalus, o kas kam buvo neaišku, jį paaiškino žodžiu. SLA centro sekretorė G. Meliūnienė turi didelį patirtimą šioms pareigoms ir į kiekvieną paklausimą atsako greit ir tiksliai.

Iš SLA centro sekretorės raporto paaiškėjo, kad 1975 m. Susivienijimo Tautinė Fundacija gavo iš dr. P. Zalatoriaus ir žurnalisto S. Mirhelsono palikimus \$1,150 ir \$295 iš kitų SLA narių. Šiame 1976 m. seime J. Jankuvienei įteikė Tautinei Fundacijai vyro alikimo dalį 952 dolerių ir visą eilę pavienių SLA narių ir kuopų vardu. Amerikos lietuviai didžiulioji Susivienijimu ir remia veikiančius Susivienijimo Fondus. O Fondai skiria būtiniems tautintams,

kultūriniais, švietimo reikalingais ir į vargą patekusiems pagal išgalę

SLA centro išdėstė E. Mikuziūtė savo raportą perdavė su paaiškinimais. Baigus perduoti raportą delegatai rekomendavo raportą priimti su pagyrimu.

SLA išdo globėjų J. Milleriūnės ir K. Austin raportas buvo priimtas kaip atspausdintas seimo darbo knygoje.

SLA seimai vyks kas 3 metai

Kiek ilgiau buvo praleista laiko svarstant SLA kuopų įnešimus (pasūlymus). Kiekvienas įnešimas buvo perskaitytas, išdiskutuotas ir padarytas nutarimas. Kiek ilgiau buvo sustota svarstant kuopų įnešimus, kad seimai vyktų ne kas antri metai, bet rečiau. Šis klausimas gyvyje buvo diskutuojamas seimuose 1972 m. Floridoje ir 1974 m. Bostone. Bet daugumas delegatų pasisakydavo už seną tvarką, seimus šaukti kas 2 metai, nežinint, kad ir Pildomoji Taryba buvo už tai, kad seimai vyktų rečiau. Šiam pakeitimui neužteko daugumos balsų; reikėjo 3/4 balsų. Įstatų komisija siūlė, kad seimai būtų šaukiami kas 3 metai. Po ilgesnių diskusijų visi eilė delegatų pasisakiusi vyko balsavimas. Kad seimai vyktų kas 3 metai balsavo 67 delegatai, kad seimas vyk-

ty kaip buvo anksčiau, kas 2 metai balsavo 5 delegatai. Dabar seimai vyks kas 3 metai ir Pildomoji Taryba užtvirtinta 3 metams.

Šis nutarimas bus naudingas Susivienijimui ir sutaupys ke- liolika tūkstančių dolerių. O SLA centras turės daugiau laiko padirbėti Susivienijimo ge- rovei.

SLA 59 seime į SLA garbės narius, rekomenduojant SLA prez. P. Dargiui, buvo vienbal- siai patvirtinti SLA veikėjas Kazys Mačiukas iš Čikagos.

SLA sekantis seimas 1979 m. įvyks Clevelande.

SLA 59 seimas pasibaigė lie- pos 8 d. pirmą valandą po pietų. Šis SLA 59 seimas buvo darbin- gas ir praėjo broliškoje motai- koje. Anot dr. Vytauto P. Dargio išsireiškimo, seimo metu: "Mes esame tie naudingą darbą dirbantys, kurie esame išmoke- ti senųjų Amerikos lietuvių bū- ti tolerantais". Seimas kaip tik ir praėjo vieni kitiems toleran- cijos dvasioje. Pasibaigus sei- mui Pildomosios Tarybos urėdų veiduose matėsi šypsena. Taip pat ir delegatai išvykdamai su šypsena atsisveikino su išrink- tais urėdais ir spausdami ran- ką, linkėjo sėkmės SLA darbe su viltimi po trijų metų vėl pa- simatyti sekančiame SLA sei- me Clevelande.

(Pabaiga)

Šiais metais nepabrangs alyva

GENEVA. — Saudi Arabijos alyvos ministeris šekas Zaki Yamani rugpiūčio 9 pareiškė, kad Saudi Arabija priešinsis ir ne- nori kelti žemės alyvos kainos. Jis užtikrina, jog šiais metais žemės alyva nepabrangs ir kad 1977 m. jos kaina nepakilsianti fantastiškai.

Žemės alyvą išvežančios šalys susirinksiančios į konferenciją šiais metais gruodžio 15 Pary- žiuje, tikslu nustatyti žemės aly- vos kainą 1977 metams, atsižve- l- grant į pasaulio ekonominį stovį, pasaulio ūkio atkurtumą ir t. t.

Negrai Aliaskoje pasiūlė bendrai kovoti su kriminalu

FAIRBANKS, Aliaska. — Norint laimėti kovą su kriminalu, policija ir juodųjų bendruomenė turi jungtis bendroms pastan- goms, pareiškė aukštas Teisin- gumo departamento valdininkas Ben Holman. "Juodžiai turi liau- tis teisinių nusikaltėlių, kur juo- dieji skriaudžia juoduosius. Fak- tas yra, kad juodžiai plėšia sa- vo rasės narius", pripažino Hol- man.

PAVASARIS EINA KARPATŲ KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

Niekas Dubėko neklausė apie santykius su So- vietu Sąjunga. Tardytojams rūpėjo tiklaid vienas da- lykas iš kur čekų žvalgyba gaudavo tokias tikslas žinias apie sovietų valdžios ir karo vadų nutarimus. Kaip jau minėjome, Dubėkas atsisakė. Kai pradėjo jam grasinti, tai jis, neva atskiralydamas įkurių kar- tojamų klausimų, prasiarė, kad galėjo gauti tiklaid iš rusų, o ne iš ko kito. Bet čekistai šitokiu Dubėko at- sakymu nesitenkino. Kai Dubėkas užsispyrė nieko nesakyti, tai vienas pulkininkas pradėjo Dubėką daužyti. Pradžioje kirtė į galvą, o vėliau pradėjo dau- žyti krūtinę ir šonkaulius.

Dubėkas apsiypylė krauju. Daugiausia kraują ver- žėsi iš nosies ir gerklės. Trys čekistai stovėjo prie

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5549
Rezid.: 328-2233
OFISU VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, 9-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-12 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
5132 So. Kedzie Ave., WA 5-2070
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5093

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3902 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJĄ
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9867

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-6 val. vak. Sešadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei
neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-8195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadienį 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Grunvaldo mūšio paminklas, kuris karo metu buvo nugriautas

NIJOLĖS SADUNAITĖS GARBEI

Iš SLA 72 kuopos pirmininko kalbos,
pasakytos tos kuopos piknike

ST. CATHARINES, Ont., Kanada. — Šiandien SLA 72-ra kuopa suruošė šią gegužinę Lietuvos laisvės kovotojos Nijolės Sadunaitės garbei. 1974 m. rugpjūčio 27 d. slaptoji policija, va dovaujant Petruskevičiui, padarė kratą Nijolės Sadunaitės bute. Rado pradėtą perrašyti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 11 numerį.

Nijolė Sadunaitė buvo suimta ir kaltinama 68 straipsniu — "antitarybine agitacija ir propaganda". Nijolė viena iš tų, kurią reikia įrikiuoti į didvyrių eilę.

Nijolė Sadunaitė prieš eidama dirbti į pagrindinį buvo pasirušusi aukotis, nes žinojo, kad okupanto ir vietinių pataikūnų budri akis gali ištarti, suimti ir nuteisti ligiems metams sunkių vergo darbų.

Sadunaitė buvo pasiryžusi aukoti savo jaunas jėgas už Lietuvos laisvę. Tegul būna ji pa-
vyzdys išeivijos lietuviams ir jaunimui. Tegul jos ryžtas stiprina išeivijos lietuvių ir jaunimą kovoti už Lietuvos laisvę.

Nijolė Sadunaitė užango rusiškojo komunizmo okupuotoje Lietuvoje. Ten jai iš pat ma-
žes skiepijo rusiškas komu-
nistines idėjas.

Matydama Lietuvos okupan-
to — Sovietų rusų skriaudžia-
mus brolius ir seses lietuvių,
lyg tas savanoris — kūrėjas, ku-

ris 1918 metais išėjo prieš žy-
niai gausenį priešą su ginklu
kovoti už Lietuvos laisvę. Ji
kovojosi su plunksna, perspaus-
dindama rašomą mašinėlę Lie-
tuvos Katalikų Bažnyčios Kro-
niką, kuri pasiekia laisvo pa-
saulio lietuvių ir yra išversta
į svetimas kalbas.

Už lietuvišką veiklą ji buvo
suimta ir teisiama. Teisiama
teisme ji laikėsi didvyriškai.
Atsisakė imti gynėją — advoka-
tą ir teisme pareiškė: "kovoti
už tiesą nėra nusikaltimas".
Varžyti žmonių laisvę yra nu-
sikaltimas. Ne aš turėčiau teis-
siamą, bet tie, kurie man su-
ruošė teismą."

Toliau Nijolė Sadunaitė su-
ruošė teismą pareiškė:
"Ši diena yra laimingiausia
mano gyvenime. Esu teisiama
už Lietuvos Katalikų Bažnyčios
Kroniką, kuri kovojosi prieš fi-
zinę ir dvasinę tironiją. Rei-
kia esu teisiama už tiesą ir mei-
lę žmonėms. Kas gali būti gy-
venime svarbiau, kaip mylėti
žmones, jų laisvę ir garbę. Mei-
lė žmonėms yra visų didžiau-
sioji meilė, o kovoti už žmonių
teises — gražiausioji meilės dai-
na. Tegul ji skamba mūsų šir-
dyse, tegu niekados nenuty-
la."

Taip Nijolė Sadunaitė yra ta-
pusi didvyre ir kovotoja už Lie-
tuvos laisvę. Kokia pareiga yra
laisvo pasaulio lietuvių?
Mes gyvendami laisvame pa-
saulyje lietuvių turime kelti į
viešumą Nijolės Sadunaitės
vardą ne tik tarp savųjų, bet ir
svetintančių tarpe.

SLA 72-ra kuopa su Jūsų
parama įamžina Nijolės Sadu-
naitės vardą, jos vardu įnešda-
ma į Kanados Lietuvių Fondą
100 dolerių. Kada to fondo pi-
nigai bus perduoti nepriklaus-
omai Lietuvai, ten bus ir Ni-
jolės Sadunaitės.

Pasaulio lietuvių jaunimas
privalėtų pasiūsti rezoliucijas
Jungtinėms Tautoms ir Sovietų
Sąjungai, reikalaujanti Ni-
jolę paleisti iš kalinimo. Nijo-
lės Sadunaitės paveikslas turė-
tų puošti kiekvieno lietuvių
namą.

Kas žudo lietuvių okupuoto-
je Lietuvoje? Visi žinome,
kad rusiškasis komunizmas.
Kas kovojosi prieš Lietuvos oku-
pantą, Sovietus? Tie lietuvių,
kurių širdyse dega tėvynės mei-
lė, kurie yra pasiruošę atiduoti
už Lietuvos laisvę ir savo gy-
vybę, kaip Romas Kalanta, An-
driusis, Stonis ir kiti. Mes iše-
ivijos lietuvių turėtumėm būti
aktyvesni, kovoję už Lietuvos
laisvę.

**TAURAGNŲ BAZN-
YČIOS STATYBA**

Tauragnai glūdi Rytų Lietu-
vos miškų, ežerų, kalnų — pili-
kalnių krašte, prie Tauragnų
ir Labės ežerų, Utenos rajone.

Paskutinė Tauragnų bažny-
čia buvo kryžios formos, vien-
bokštė. Išorėje atrodė papras-
tai, bet viduje buvo puošni, tu-
rėjo penkis altorius. Ypatin-
gai buvo turtinga ir įdomi pro-
cecija. Šios bažnyčios istorija
baigėsi 1944 m. liepos 9 d., kai
vokiečiai iš lėktuvo pedegė baž-
nyčią ir kitus miestelio pastat-
us.

Po gaisro dar liko klebonija
ir šalia parapijos salė, kurioje
buvo įrengta bažnyčia. Jos iš-
orinis ilgis buvo 21 metras, plo-
tis — 13 m., o aukštis — 4 m.
Patalpa buvo tikrai maža. Ti-
kintieji pamaldų metu negalė-
davo sūtipti. Vasarą per sumą
būdavo pilnas darželis tikin-
čiųjų prie bažnyčios. Atlaidų
metu vietiniai ateistai su Ute-
nos rajono leidimu iš greta
esančių kultūros namų per gar-
siakalbius trukdydavo pamal-
das įvairiausiomis dainomis,
muzika.

Ateistų veikla, skatinama vy-
riausybės ir spaudos, sužūrė-
jo: Jiems labai nepatiko mies-
telio centre esantis maldos na-
mas, gausiai lankomas tikin-
čiųjų, vyrų ir jaunimo. 1967 m.
balandžio 30 d. vakare buvo
padegta parapijinė salė, kurioje
buvo įrengta laikina bažnyčia,
Gaisras prasidėjo dėl nežino-
mos priežasties. Valdžios parei-
gūnai nurodė priežastį — ne-
sutvarkyti elektros laidai baž-
nyčioje, tačiau gaisro metu bu-
vo žmonių, kurie atkreipė
dėmesį į elektros skaitiklyje au-
tomatinius gaugiklius. Jie bu-
vo įjungti. Be to, gaisras grei-
tai apėmė visą pastatą, lyg bū-
tų buvęs kuo nors aplaisty-
tas.

Gaisrinės mašinos, gal būt,
sąmoningai buvo atstūtos, kai
baigė degti pastatas. Pradžioje
gaisro subėgo daug žmonių gel-
bėti bažnytinį daiktų, bet kle-
bonas buvo išvykęs ir nebuvo
kam organizuoti tvarkingų gel-
bėjimų darbų. Įdomus faktas —
vienas ateistas ir keletas jo
bendrų trukdė gelbėjimo dar-
bus. Degančioje bažnyčioje į-
vyko susistumdymas. Tikintie-
ji apkūlė ateistą, kadangi jis
trukdė iš degančios bažnyčios
išnešti baldus ir liturginius dra-
bužius. sudėgė dalis vertingų
daiktų, neišgelbėtų bažnytinio
drabužių, paveikslų, visos sta-
cijos.

Greitai po gaisro į Tauragnus
atvyko Religinio reikalų tarybos
igaliotinis Rugienis. Jis paža-

Ateis diena, grįsus Sovietų ko-
munistine imperija ir vėl kel-
sis laisva ir nepriklausoma
Lietuva.

J. Šarapnickas,
SLA 72ros kuopos pirmininkas
dėjo žmonėms, kad bus leista
statyti naują bažnyčią, o laiki-
nai pasijulė naudotis kapuose
esančia koplyčia. Koplyčia jau
daug metų buvo nenaudoja-
ma. Kai apylinkės taryba atė-
mė iš bažnyčios kapines, tuo-
met parapijos klebonas rūpi-
tis koplyčia jau nebegalėjo, o
apylinkei koplyčia visai nerū-
pėjo. Todėl jos akmeninės sienos
buvo taip sutrukinėjusios,
kad pro plyšius galėjo landžio-
ti paukščiai.

ELTA

**SUSIRINKIMŲ
PRANEŠIMAI**

— L.K.V.S. "Ramovė" Centro V-
bos ir Chicago skyr. ramovėnų ren-
giamą koncertą — balių, kuriame pro-
gramą išpildys L.K.V.S. "Ramovė"
Clevelando skyriaus Ramovėnų Vyrų
choras, bilietus galima įsigyti Mar-
giniuose, 2511 W. 69 St. Koncertas —
balius įvyks rugsėjo mėn. 18 d. Ju-
nimo Centre.

— Zarasiškių Klubo metinis piknikas
— Zarasinė įvyks rugpjūčio 15 d., sek-
madienį, Onos Bruzgulenės sodybo-
je, prie Lietuvių Tautinių kapinių,
Willow Springs, Ill. Visi maloniai
kviečiami dalyvauti ir praleisti link-
smų dieną su zarasiškiais. Bus geras
orkestras šokiams, o jau užkandžių —
gardžiausių. Taip pat saldaus ir "link-
smo" gėrimėlio netruks. Kviečia
Klubą Valdyba

**Beverly Shores miestelis
liko į parką neįjungtas**

WASHINGTONAS. — Sena-
to Vidaus reikalų komitetas
vienbalsiai nutarė prie jau tu-
rimų Indianos Kopkalnių par-
kui 8,330 akrų pridėti dar 2,902
akrus, kas kaštuos dar \$21.5 mi-
lijonų. Tas priedas yra apie
1,400 akrų mažesnis negu pa-
tvirtinta Atstovų Rūmų vasario
mėnesį priimtu bilium.

Iš to akrų kiekio išimti 653
akrai, palikti Beverly Shores
kaime su 274 namais, ku-
riuos norint įjungti į parką kaš-
tuotų \$23.7 milijonai. "Įsigyti
Beverly Shores, mūsų nuomo-
ne, būtų perbrangi kaina", pa-
reiškė senatorius Bennett John-
son (D., La.), pasiūlydamas Be-
verly Shores sritį išimti iš Kop-
kalnių parko biliaus. Tačiau ko-
mitetas pasiūlymą išpirti ir
Beverly Shores paliko atvirą, tik
nudejo svarstymą vėlesniam lai-
kui.

Parko biliaus svarstymo Se-
nato plenumo nelaukiama anks-
čiau kaip po ar prieš Darbo Die-
nį.

Kazlauskas skubėjo į pagalbą

Karo transporto lėktuvui nu-
kritus visai prie Midway aero-
dromo ir visai sugriovus du na-
mu, Chicago policija kreipėsi į
pareigų neinančius policininkus
pagalbos.

Algimantas Kazlauskas, einęs
pareigas šerifo tarnyboje, ma-
šinoje ušgirdęs pagalbos šauk-
smą, tuojau nuskubėjo į nelai-
mės vietą, kad galėtų padėti
gelbėti lauzu užverstuosius
ir sužeistuosius. Jis padėjo
traukti name buvusius ir laužo
prispaustus gyvėtojus.

Miesto fotografai jį nutrau-
kė, kartu su kitais policininkais
nešantį sužeistą moterį į am-
bulansą. Southwest tą paveik-
slą išdėjo į praeito sekmadienio
laidos pirmą puslapį. Nelaimės
metu žuvo abu lakūnai ir buvo
užmušti sugriautuose namuo-
se buvę du gyventojai. Sužeistų
skaičius žymiai didesnis, bet
jiems suteikta pirmoji pagal-
ba. Specialistai nustatė, kad mi-
nėto lėktuvo motoras gerai ne-
veikė, nepajėgė pasiekti aerod-
romo.

Pincetės pilve

ORLANDO, Fla. — Aukšto-
sios mokyklos mokytojas ir bu-
vęs karo aviacijos lttn. pulk. H.
W. Webb 28 metus išsinešiojo
pilve užsiūtas medicinos pincetes
— replikes. Pincetės pasirodė,
kai paskutinį mėnesį buvo jam
padaryta rentgeno nuotrauka.
Dabar Webb turės naują opera-
ciją pincetėms išimti.

A. + A.

BALIUT MULIOLIUI

mirus, jo žmonai Onai, sūnui, giminėms ir
artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia.

Kostas Karoblis

**SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI**

"Dievas yra dvasia ir jo garbintojai turi garbinti jį dvasia ir
tiesa". — Jono 4:24.

Reikia nuolat atsiminti, kad Dievas, kurio akivaizdoje mes esame, yra
dvasinė esybė, turinti neribotą galybę. Jis pažįsta mūsų mintis ir visus
širdies sumanymus; todėl tikras ir jam patinkamas garbinimas turi būti
darytas iš tikros širdies, dvasioje ir tiesoje. Esamuoju laiku nėra daug
tokių, kurie taip daro. Atelityje, Tūkstantmetiniame amžiuje, kuomet Dievo
pažinimas bus visuotinis ir kuomet visa žmonija bus išgelbėta iš nuodėmės
ir palaiminta, pradinis Dievo meilės įstatymas bus vėl parašytas žmogaus
širdyje. Tačiau vertais ir tinkamais gauti amžinąjį gyvenimą bus pripa-
žinti tik tie, kurie klausys ir garbins Dievą dvasioje ir tiesoje.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNHALL 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6646 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAISONA VISTA

REpubl: 7-8888

REpubl: 7-8891

EUDEIKIS**GAIDAS -- DAIMID**

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.**ANTANAS M. PHILLIPS**

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpubl: 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

ŠAULIŲ STIPRYBĖ — DRAUSMĖ IR VIENYBĖ

ALGIRDAS BUDRECKAS

Šauliškoji drausmė yra nusi-
kyta LŠST Statute, kuri įparei-
goja kiekvieną šaulį sąžiningai
eiti ne tik šaulio, bet ir visos lie-
tuvio patrioto pareigas.

Kiekvieno šaulio pareiga yra
vykdyti Sąjungos Statutą. Kaip
gali būti šaulys drausmingas,
jei jis nežino statuto.

Kiekvienas šaulys studijas
šaulių gretas pasizada saugo-
ti savo ir savo tautos garbę var-
dą. Jis visad privalo elgtis kaip
doram, drausmingam ir garbin-
gam šauliui dera.

Šauliui atsakius duoti tuos
pažadus, jis negali būti LŠST
nariu.

Kiekvieno šaulio bendradar-
biavimas su žmonėmis įparei-
goja turėti atsakingumo jaus-
mą, kad jis yra šaulių organi-
zacijos narys. Jo buvimas šau-
lių Sąjungoje uždeda jam parei-
gą būti tos organizacijos var-
do vertu ir jos nežeminti savo
poelgiais.

Šauliškoji drausmė yra tiks-
lus, sąmoningas ir sąžiningas
statuto vykdymas.

Šiandien, kai esame netekę
savo bočių krašto — laisvos tė-
vynės Lietuvos, atsiranda lie-
tuvų pasimetėlių, nedrausmin-
gų ir net kenkiančių kovoję už
pagrindinį tikslą: išlikti lietu-
vais, dirbti, aukotis ir kovoti,
kad mūsų pavergti broliai ir

sesės lietuviai būtų laisvi.

Drausmė yra pažangos svar-
biausias veiksnys jungias orga-
nizacijų vieningam darbui. Už-
tai šauliai studijuoja šaulių gre-
tas pasizada būti drausmingi,
paklusnūs ir tose ribose priva-
lo testuoti pažadą.

Drausmė, susiklausymas ir
vienybė, tai pagrindiniai orga-
nizacijos veiksniai stiprybės
LŠST.

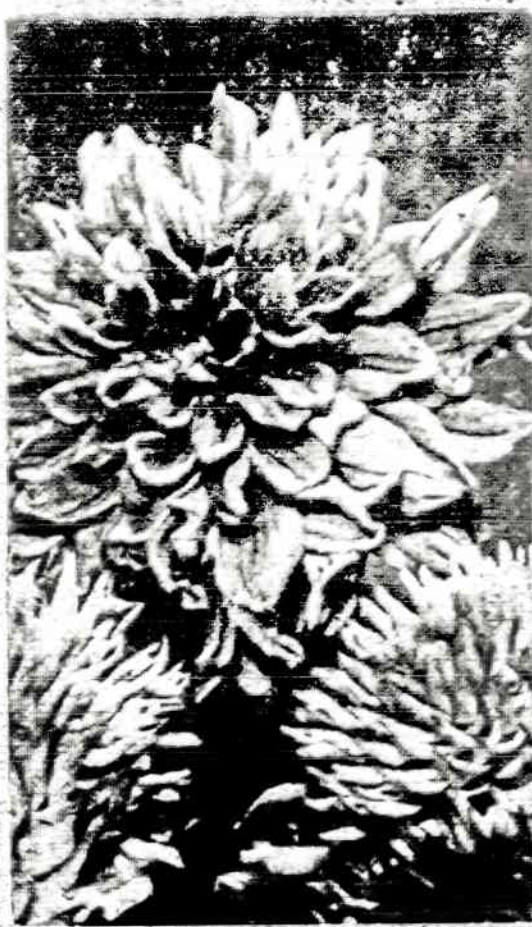
Lietuvių tauta paveldėjusi
garbę iš savo praeities didvyrių
privalo išlikti kiekvieno šaulio
širdyje. Tokiais jie turi stengtis
būti ir išlikti.

Šaulių uniforma yra šaulių iš-
orinis drausmės ir vienybės pa-
žymys. Todėl Lietuvos šaulių S-
ga Tremtyje pagelėja, kad
kuo daugiau uniformuotų šau-
lių būtų.

Mes, šauliai, privalome pri-
remti petį prie peties ir viso-
mis galimomis išgalėmis padė-
ti Lietuvos šaulių S-gai Trem-
tyje vesti bekompromisinę ko-
vą už laisvą, suvereninę Lietu-
vos valstybę iki galutinės per-
galės.

Laimėjimas bus mūsų ran-
kose, jei būsim drausmingi ir
ištikimi šauliškiems idealams.
o tarpusavyje susiklausę ir vie-
ningi.

— Frank Prūsis, iškentėjęs
akies operaciją, žmonos prižiū-
rimas, namie gražiai taisosi.

Jurginų žiedai

TRUMPAI

Beverly Shores, Ind., gražioji
prie Michigano ežero vietovėje,
kuriasi apie 10 naujų lietuviškų
šeimų. Čia gyvena apie 100 lie-
tuviškų šeimų ir vyksta gyvas
kultūrinis bei visuomeninis gy-
venimas. Lietuvių klubui prik-
lauso 75 nariai. Daug lietuvių
dar šį rudenį rengiasi pradėti
statyti namus. Inž. Kazimieras
Pocius šiuo metu stato 3 dide-
lius namus. Jis yra patyręs sta-
tybininkas, šį darbą pradėjęs
nepriklausomoje Lietuvoje. K.

— Paieškomas buvusio Lietu-
vių Rytų Žvaigždės klubo narys
Emilijus Lenikas, gyvenęs
Northsideje. Jo žmonai duoda-
ma viza Amerikon įvažiuoti, bet
paskutiniu metu jis neatsiliepia.
Minėto klubo nariai prašomi
pranešti Naujienoms apie da-
bartinį Leniko adresą.

— Blogas oras sukludė dide-
lei lietuvių ekskursijai į Euro-
pą, o kai kurie norėjo ir į Vil-
nių nuvykti. Lėktuvas negalėjo
nusileisti New Yorke. Jis nus-
krido į Bostoną, o vėliau grįžo
į Chicago ir čia praleido naktį.
Europą jis iškrito antradi-
nio rytą.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2446 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

**Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus**
P. NEŽINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SOPHIE BARCUS
RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 K.A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 12:30—
1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir
sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

— J. Valaitis iš Cicero apy-
linkės vasarą praleido Rudėnų
Haris Villa vasarvietėje gra-
žioje Montello apylinkėje, ku-
rioje įsikūrę daugelis Wiscon-
sin valstijos gamtą mėgstančių
lietuvių.

— Lietuvių taupymo ir skoli-
nimo bendrovės: Universal Sa-
vings and Loan Association,
Mutual Federal Savings and Lo-
an Association, Union Federal
Savings and Loan Association ir
Metropolitan Bank and Trust
Co., Balfo gegužinės — Laimės
šuliniui, paaukojo vertingų ir
naudingų daiktų. Gegužinė į-
vyks rugpjūčio 22 d. Polonia
Grove, prie 46tos ir Archer Ave.
Vieta labai lengvai ir greitai
privazuojama iš visų miesto
apylinkių.

— Danutė Mitkienė išrinkta
Los Angeles lietuvių Daugiųjų
Menų Klubui pirmininke. Klub-
bas šiemet švenčia 20 metų vei-
klės sukaktį. Klubas veikia atsi-
spindi sudaromose Metraščių
se. Neseniai užbaigtas 3-čias lo-
mas, apimas pastarąjį dešimt-
metį.

— A. Galdikas, Los Angeles,
Cal., tapo Naujienų skaitytojų,
užsakydamas jas pusei metų.
Ponams Galdikams patinka ke-
lionių aprašymai. Jie pastebėjo
Naujienose spausdinamus Ka-
zio Karūžos išpūdžius iš kelio-
nės po Europos kraštus. Kiek
anksčiau vienas Los Angeles
tautietis užsisakė Naujienas vie-
neriems metams, bet pavarde
prašė neminėti. Dekui už dė-
mesį ir už prenumeratą. Taip
pat dėkui tautiečiams, parei-
šusiems norą susipažinti su
Naujienomis ir atsiantiusiems
savo adresus, prašant siųsti 2
savaites susipažinimui nemoka-
mai.

— Kostas L. Marcinkus, Hot
Springs, Ark., neseniai lankėsi
Chicagoje atlikti įvairius reika-
lus, aplankyti draugus ir bu-
vusius kaimynus. Dekui jam
už vizitą Naujienoms, už gerus
silinejimus ir už 17 auką maš-
nų fondui. Ties aplinkės skai-
tytojas Feliksas Mackevičius,
pratešdamas prenumeratą, at-

Prašo taisyti auto dalis

Automobilių pataisymas labai
yra pabrangęs. Auto nelaimių
draudimo bendrovės todėl ir pra-
šo mechaninių dirbtuvių steng-
tis pirmoje eilėje sutaisyti su-
gedusią auto dalį, bet nesisku-
binti ją keisti nauja.
Auto dalys pabrangusios 98%
ir auto taisymo darbas — 54%.

**Nauja lietuviška radijo programa
LIETUVOS AIDAI**
prasidėjo birželio 4 d. ir yra kiekvieną penktadienio vakarą
nuo 10 iki 11-tos val. iš WOPA stoties 1490 AM banga.
Programos vedėja Kazė Brazdžionytė, 2646 W. 71 St.,
Chicago, Ill. 60629 Tel. 778-5374.

SODYBŲ PIEVELES
Niekas nėra gražesnis apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pie-
velė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne
visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo.
Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė,
kuri vadinas
SODYBŲ PIEVELES
Knygelėje surašyta viskas, kad leidžia pieveles. Aprašyta kaip
žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele
pardavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu
kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsųsti \$1.50 čekį
arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsime. Pinigus prašome
siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

**Juozės Vaičiūnienės knygos
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS**
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
DAINU ŠVENTES LAUKUOSE. Kišeninio formato 151 psl. Kaina \$2.00
Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui
**PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS**
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginis 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDOUSI —
NUOMOSI.
IVAIRUS DRAUDIMAI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE
Tel. 254-5551
135-TA IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

PASTOVOS NAMAI

MARQUETTE PARKE
2 BUTŲ moderniai įrengtas namas
už Kedzie žaliame parke. Virš \$4,000
pajamų. Kainuoja \$30,000.
4 BUTŲ mūras prie Maria High. Nau-
jas gazu šildymas. Nauja elektra. 3
auto mūro garažas. \$44,900.
2 BUTŲ po 6 kamb., liuksus 6 metų
mūras ir mūro garažas. Atskiri šildy-
mai. Įrengtas beismontas. Artį 71-
mos ir California. \$55,000.

6 KAMB. didelis mūrinis namas,
Naujas gazu šildymas. Garažas, Tuo-
jau galima užimti \$20,900.

ELATUS LOTAS arti Sv. Kryžiaus
ligoninės Pigos.

VALDIS

REAL ESTATE
2625 WEST 71 STREET
Tel. 737-7200; arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION
7152 South Kedzie Avenue
Nauji namai ir remonto darbai
atliekami su ilgų užsakyimų.
JULIUS FETTING, savininkas
778-8166

**HEATING AND AIR
CONDITIONING**
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D E M E S I O
67-80 M AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$74 pusmėnu automobilio
Liability apdraudimas pensininkams.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOMEOWNERS POLICY
Call Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

**Didžiausias kailių
pasirinkimas**
pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
**NORMANA
BURŠTEINA**
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

**BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJIESE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE**

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet spėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmoje
Amerikos lietuvių dienraščių steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmū-
nus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skel-
biamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę,
neįdomas ir nesidėdamas į sandėris su okupantais ar jų išga-
linais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institu-
cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tiliąją lietuvių dangumą kiais pasimetimo, retor-
rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos
ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujie-
nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą
skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos
spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti
grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos,
taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie-
tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00,
trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams
— \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsienio-
se — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio
vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipa-
žinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____